

Επαναστατικοί τερμίτες στο Φαρινταμπάντ:

Ένα προλεταριακό ρεύμα στην Ινδία αντιμετωπίζει τον τριτοκοσμικό κρατισμό

Kamunist Kranti/Collectivities: Παρουσίαση και Κριτικός Διάλογος

Loren Goldner (1998) [μτφ Pakiboy]

(Εισαγωγικό σημείωμα: Το άρθρο προέκυψε από μια διαμονή τεσσάρων εβδομάδων στην Ινδία το φθινόπωρο του 1997. Τον καιρό εκείνο, έτυχε να περάσω μια περίπου βδομάδα με τα μέλη της ομάδας Kamunist Kranti/Collectivities¹, αρχικά στο Φαρινταμπάντ, ένα βιομηχανικό προάστιο του Δελχί, και έπειτα στο ίδιο το Δελχί. Πριν να τους συναντήσω, γνώριζα την Kamunist Kranti από τα δυο φυλλάδια τους στην Αγγλική γλώσσα, το Reflections on Marx's Critique of Political Economy [Σκέψεις πάνω στην Κριτική της Πολιτικής Οικονομίας του Μαρξ] και το Ballad Against Work [Μπαλάντα Ενάντια στην Εργασία]. Αυτά τα φυλλάδια αν και σημαντικά και ορόσημα στην εξέλιξη ενός ρεύματος, δεν αποτελούν τα ίδια μοναδικό δείγμα στην παγκόσμια συζήτηση. Περισσότερο οι συζητήσεις με τα μέλη της ΚΚ, στις οποίες ανέπτυξαν τις οπτικές του, μου είπαν την εικοσάχρονη ιστορία της ομάδας, μου παρείχαν τρέχουσες μεταφράσεις του τύπου της ομάδας στα Ινδικά, ήταν που με έπεισαν για την (εξ όσων μπορώ να ξέρω) σχετική μοναδικότητά τους. Υπάρχουν κάμποσες κομμουνιστικές ταχυδρομικές θυρίδες ανά τον κόσμο, αλλά η Kamunist Kranti ξεχωρίζει σαν μια από τις λίγες, αν όχι η μοναδική, υπερ-αριστερές τάσεις με μια γνήσια, μακρά εργατική παρουσία, όχι μόνο στον Τρίτο Κόσμο, αλλά στον κόσμο, τελεία. Εξελίχθηκαν μέσα σε είκοσι χρόνια από το Μαρξισμό, στην αντι-Σταλινική πρωτοπορία και από κει σε μια αντιπροσωποριακή αντίληψη διαμέσου μια ευρείας εμπειρίας εργοστασιακών αγώνων σε ένα από τα πρωτεύοντα βιομηχανικά κέντρα της Ινδίας. Ο πλούτος αυτής της εμπειρίας, και τα συμπεράσματα τα οποία η ΚΚ εξήγαγε από αυτήν, αξίζουν να γίνουν καλύτερα γνωστά και να συζητηθούν διεθνώς. Δε συμφωνώ κατά κανέναν τρόπο με όλες τις πρόσφατες θέσεις της ΚΚ, αλλά πιστεύω ακράδαντα ότι τους αξίζει μια ακρόαση και μια απάντηση στα πλαίσια του παγκόσμιου κινήματος. Πιο χρήσιμο από οτιδήποτε θα μπορούσα να γράψω θα ήταν μια ανθολογία επιλογών από τα άρθρα της ΚΚ στα Ινδικά, τα οποία καταγράφουν πάνω από 15 χρόνια αγώνων μέσα από τους οποίους έφτασαν στην τωρινή τους οπτική. Ιδιαίτερα σε μια χώρα όπως η Ινδία, όπου η αριστερά βαρύνεται σε μεγάλο βαθμό από μια τεράστια παράδοση κρατισμού, στις Συγκλητικές, Σταλινιστικές και Μαρξιστικές του παραλλαγές, η παρουσία ενός εργατικού ρεύματος που πολεμά αυτόν τον κρατισμό κατά μέτωπο είναι ένα φαινόμενο που αξίζει παγκόσμιας προσοχής. Αν το άρθρο που ακολουθεί βοηθήσει να προσελκύσει περαιτέρω προσοχή και συζήτηση πάνω στις οπτικές της ΚΚ, θα έχει πετύχει το σκοπό του. Για το λόγο αυτό, καλώ τους αναγνώστες της CAN² και φυσικά την ίδια την ΚΚ να απαντήσουν με δικά τους σχόλια και κριτικές.)

Το Φαρινταμπάντ, της Ινδίας, είναι μια εργατική πόλη του Τρίτου Κόσμου με 1.000.000 κατοίκους (300.000 εκ των οποίων εργοστασιακοί εργάτες), μια από τις “πόλεις του Νότου” για να χρησιμοποιήσω μια φράση του Jeremy Seabrook.³ Είναι προσεγγίσιμη πιο εύκολα μέσω εκείνων των ταξιδιωτικών τρένων που βλέπει κανείς σε όλα τα αστικά κέντρα της Ινδίας, να φαίνονται φίσκα με ανθρώπους όλες τις ώρες να κρέμονται έξω από τα παράθυρα και τις ανοιχτές πόρτες, και

1 Οι εκδόσεις της Kamunist Kranti/Collectivities, και στα Αγγλικά και στην Ινδική, είναι διαθέσιμες κατόπιν αιτήματος από την Majdoor Library, Autopin Jhuggi, N.I.T., Faridabad 121001, India. Επίσης και στον ιστότοπο της CAN στο <http://www.geocities.com/CapitolHill/Lobby/2379> ή μέσω e-mail από την CAN στις Η.Π.Α..

2 (Το άρθρο αυτό πρωτοεμφανίστηκε στο Collective Action Notes (Baltimore, USA) το φθινόπωρο του 1998, μαζί με μια απάντηση από την Kamunist Kranti.)

3 Βλ. το βιβλίο του In the Cities of the South, (Verso), London/New York, 1996.

στα οποία ενημερώνεσαι να αρχίσεις να πλησιάζεις την πόρτα τρεις ή τέσσερις σταθμούς πριν τη στάση σου. Βρισκόμενο στα νοτιότερα βιομηχανικά περίχωρα του Δελχί, το Φαρινταμπάντ εντυπωσιάζει τον επισκέπτη σαν μια εκδοχή του Μάντσεστερ του εικοστού αιώνα του Ένγκελς. Ένα φαινομενικά μόνιμο σύννεφο αιθαλομίχλης και μόλυνσης (που προκαλεί ένα μεγάλο ποσοστό αναπνευστικών προβλημάτων, συμπεριλαμβανομένου του άσθματος) κρέμεται πάνω από την πόλη. Τετράγωνο το τετράγωνο παράλληλα με κατά βάση άστρωτους δρόμους, παλιά και νέα εργοστάσια ανάκατα φύρδην μίγδην με παράγκες, πιο μόνιμα σπίτια και μικρά μαγαζιά, αλλά και λίμνες και κανάλια με βρωμόνερα και βιομηχανικά απόβλητα. Όλα αυτά ανακατεύονται με τρελό τρόπο, σε ένα υβρίδιο αγροτικής και βιομηχανικής ζωής, με ανοιχτές εκτάσεις όπου βόσκουν και αρμέγονται τα νεροβούβαλα, των οποίων οι κοπριές μαζεύονται και ξεραίνονται για καύσιμο. Οι γυναίκες πλένουν τα ρούχα στο χέρι στις διαθέσιμες λίμνες νερού, και μολυσμένα με ελονοσία κουνούπια ίπτανται από πάνω τους. Σε πόλεις όπως η Βομβάη, βρίσκει κανείς παραγκουπόλεις και παραπήγματα πλάι σε υπερσύγχρονα κτίρια με γραφεία επιχειρήσεων· στο Φαρινταμπάντ οι παράγκες και τα υπόστεγα είναι χτισμένα έξω από τις (καλά φρουρούμενες) πύλες των εργοστασίων. Τα γουρούνια, ένα είδος εναλλακτικού δημοτικού συστήματος υγιεινής, γυρνάνε τους δρόμους, τρώγοντας σκουπίδια και τα διαφόρων τύπων περιττώματα που αναδύονται από τους υπονόμους με την παραμικρή βροχή. Στις ώρες αιχμής, τα γουρούνια παραχωρούν εν πολλοίς τους δρόμους σε κοπάδια ηλεκτρικών ρίκσα⁴ τα οποία αποτελούν τη βασική μορφή δημόσιας μεταφοράς. Οι μικρές παράγκες που στεγάζουν έξι, επτά ή και περισσότερους ανθρώπους σχηματίζουν κανάλια γλίτσας και βιομηχανικών αποβλήτων. Καθώς πολλοί δεν έχουν τρεχούμενο νερό ή τουαλέτες, για να μην αναφέρουμε τον εξαερισμό, στους 100+ βαθμούς ζέστης των καλοκαιριών, οι παράγκες γίνονται φούρνοι στους οποίους οι άνθρωποι πρέπει να περπατήσουν ολόκληρα τετράγωνα μέχρι ένα δημόσιο πηγάδι και να “ξαλαφρώνουν” όπου μπορούν. Στα ίδια αυτά καλοκαίρια, δυνατοί νέοι άντρες φρέσκοι από τα Ιμαλάια ή την εξοχή δουλεύουν πλάι σε ανοιχτά χυτήρια σιδήρου όπου, μέχρι την ηλικία των 30, μαραζώνουν.

Το νέο καπιταλιστικό πρόσωπο της Ασίας παίρνει πολλές μορφές: την σαν του Λος Άντζελες δομή της Σεούλ και του Ταεγκού της Κορέας· τα 40όροφα υψηλά κτίρια με διαμερίσματα για την εργατική τάξη στο Χονγκ Κονγκ και πέρα από τα σύνορα της “ελεύθερης οικονομικής ζώνης” του Shenzhen· τα σε εικοσιτετράωρη βάση κομπρεσέρ των εκατοντάδων ουρανοξυστών που βρίσκονται υπό κατασκευή στη Σανγκάη, και την απόκοσμη σιωπή της νύχτας εκατοντάδων άλλων ουρανοξυστών, ήδη ολοκληρωμένων, και άδειων· τη σεληνιακή “διαπολιτειακή” αίσθηση των (εξίσου άδειων) υψηλής τεχνολογίας γραφείων, διάσπαρτων μέσα σε ορυζώνες που τους δουλεύουν τα νεροβούβαλα, κατά μήκος των αυτοκινητοδρόμων της επαρχίας του Γκουανγκντόνγκ της Κίνας· τα περίεργα τεράστια εμπορικά κέντρα, τους 30όροφους ουρανοξύστες που μοιάζουν σαν να βγήκαν από το πουθενά στις μικρότερες επαρχιακές πόλεις της αγροτικής Κίνας, να περιμένουν σαν λωρίδες εκφόρτωσης εμπορευμάτων τον πλούτο που ακόμα δεν έχει φτάσει· τις τύπου Μανχάταν φιλοδοξίες της Βομβάης, με την οικονομική της επαρχία και με τις αχανείς εκτάσεις άδειων υφαντουργικών μύλων, εγκαταλελειμμένων πρόσφατα λόγω της αποβιομηχάνισης και του out-sourcing⁵, να περιμένουν τη μετατροπή τους σε διαμερίσματα για χάρη της απωθητικής, υπεροπτικής, νεόπλουτης τάξης των γιάπηδων, ενώ ο Ινδικός φονταμενταλισμός εισβάλλει στο άνεργο προλεταριάτο των παραγκών, που δούλευε στην υφαντουργία και μένει ακόμα στις παρακείμενες παραγκουπόλεις.⁶ Μπορεί να το δει κανείς στη “Silicon Valley” της Ινδίας, το Μπάνγκαλορ⁷, στο οποίο η Lufthansa (όπως πολλές Δυτικές φίρμες) μετέφερε πρόσφατα όλες τις

4 Σ.τ.μ. Το ρίκσα (rikshaw) είναι μέσο μεταφοράς που χρησιμοποιείται στην Ασία. Αποτελείται από ένα ποδήλατο με ποδηλάτη που έλκει μια μικρή άμαξα λίγων ατόμων. Το ηλεκτρικό ρίκσα αντί για ποδήλατο έχει μοτοποδήλατο ή μοτοσυκλέτα.

5 Σ.τ.μ. Εξαγωγή τμημάτων ή υπηρεσιών μιας επιχείρησης ή ολόκληρων επιχειρήσεων στο εξωτερικό.

6 Για μια πρακτική έκθεση της πραγματικής στρατηγικής για τη μετατροπή της Βομβάης από υφαντουργό πόλη σε έναν κτηματομεσιτικό παράδεισο στο μοντέλο Μανχάταν-Σιγκαπούρη, γραμμένο από μια οπτική περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων αλλά παρόλα αυτά αρκετά καταδικαστικό, βλέπε το Murder of the Mills: An Enquiry Into Bombay's Cotton Textile Industry and Its Workers, διαθέσιμο στο Lokshahi Hakk Sanghatana, Laxmi Niwas, 2nd Fl., 697 Katrac Road, Wadala, Bombay 400 031 (50 ρουπίες).

7 Σ.τ.μ. Βλ. το κείμενο Bangalore Calling στο αρχείο κειμένων του anticallcenter.wordpress.com σχετικά με τον

λογιστικές λειτουργίες της για 10% του κόστους των 4.000 υψηλού κόστους θέσεων εργασίας που κατάργησε ταυτόχρονα στη Γερμανία. Αλλά τα περισσότερα από τα μέρη αυτά, τα οποία ο συνηθισμένος Δυτικός επισκέπτης είναι πιθανόν να δει, συνδυάζουν μπαλώματα μιας παλαιότερης Ασίας με τα εξωστρεφή σημάδια της διαχείρισης και της κατανάλωσης του εικονικού κεφαλαίου και της μεγάλης κλίμακας κερδοσκοπίας ακινήτων· για να δει κανείς τον Ασιατικό καπιταλισμό στην γυμνή, ωμή μορφή του, όπου η ανεμπόδιστη παραγωγή υπεραξίας σε όλης της τη δριμύτητα είναι η παρούσα υπόθεση, πρέπει να πάει σε μια πόλη σαν το Φαρινταμπάντ.⁸

Αλλά το Φαρινταμπάντ, παρόλο που οπτικά συμπυκνώνει πολλή από τη Ντικενσιανή ωμότητα των πρώιμων φάσεων της βιομηχανοποίησης στη Δύση, είναι ωστόσο μια πόλη του τέλους του εικοστού αιώνα. Στα χαρτιά, η Ινδία έχει μια φωτεινή εργατική νομοθεσία και υψηλή ασφάλεια εργασίας, τα οποία στην πράξη καταπατούνται σε πολλές περιπτώσεις από τη συνεργασία της διοίκησης με τις ομάδες των μπράβων των σωματείων. Η εργατική τάξη του Φαρινταμπάντ είχε δεκαετίες εμπειρίας των αποκαλούμενων Κομμουνιστικών κομμάτων και των συνδικάτων τους. Η διοικητική διαδικασία στο Φαρινταμπάντ εφαρμόζει τις τελευταίες μεθόδους περικοπών και αφιερώνει τεράστια ποσά ενέργειας και πόρους για τον έλεγχο του εργατικού δυναμικού, έναν έλεγχο στον οποίο τα αριστερά κόμματα και τα συνδικάτα παίζουν σημαντικό ρόλο. Τα εργοστάσια ξεχειλίζουν από διπλωματούχους με κινητά, οι οποίοι εφαρμόζουν δολοφονική επιτάχυνση στις γραμμές συναρμολόγησης, και οι οποίοι ανερυθρίαστα προκαλούν απεργίες, με τη βοήθεια των συνδικάτων, με στόχο την ελάττωση δαπανών. Κανένα από αυτά τα χαρακτηριστικά δεν διαφοροποιεί ιδιαίτερα το Φαρινταμπάντ από τα άλλα ανάλογα βιομηχανικά κέντρα τα διάσπαρτα στην Ινδία (ή αλλού), αλλά εδώ ήταν που αναδύθηκε ένα ρεύμα χωρίς όμοιο του στην Ινδία, ή απ' όσο μπορώ να γνωρίζω, στην υπόλοιπη Ασία.

Σωτήριο έτος 1972, η κρατική καταστολή χτύπησε με δύναμη το “Ναξαλίτικο”⁹ κίνημα στην Ινδία, μια Νέα Αριστερή εξέγερση δυσαρεστημένων φοιτητών της μεσαίας τάξης και διανοουμένων ενάντια στη γραφειοκρατική νωθρότητα και διαφθορά της μετά την ανεξαρτησία

κλάδο των τηλεφωνικών κέντρων.

8 Η Ινδία φυσικά δεν έχει ενσωματωθεί ακόμα πλήρως στην καπιταλιστική έκρηξη της Ανατολικής Ασίας μετά τη δεκαετία του 1960 (σε αναμονή μέχρι νεωτέρας τώρα), όπως παραδέχτηκε ο παγκόσμιος οικονομικός τύπος με κάποια θλίψη το φθινόπωρο του 1997, όταν η Ινδία έμεινε, κατά συνέπεια, σχετικά ανεπηρέαστη από την κατάρρευση των Ταϊλανδέζικων, Μαλαισιανών και Νοτιοκορεάτικων νομισμάτων, της κτηματομεσιτικής και χρηματιστηριακής αγοράς του Χονγκ Κονγκ, και την συνεχιζόμενη (και συνεχιζόμενη) περιφερειακή κατάρρευση. Οι παγκόσμιοι καπιταλιστές που γυροφέρνουν τις οικονομίες της Ανατολικής Ασίας για να εξαγοράσουν σε χαμηλότερες τιμές ευκαιρίες τα κεφάλαιά τους έχουν ακόμα το θράσος να λένε στους καπιταλιστές στην Ινδία ότι θα έπρεπε να βιαστούν προς την ίδια κατεύθυνση, για να “επωφεληθούν” από την παγκοσμιοποίηση. Η Ινδία είναι σαν αποτέλεσμα, σύμφωνα με την απογραφή του 1991 (και οι κατηγορίες που ακολουθούν, οι οποίες μπορεί να περιγράψουν ένα παιδί που πουλάει τσίχλες στη γωνία του δρόμου σαν εργάτη “υπηρεσιών”, δε θα πρέπει να ληφθούν κατά λέξη) ακόμα κατά τα τρία τέταρτα αγροτική, με 73,9% του πληθυσμού να ζει σε χωριά και κωμοπόλεις των 5.000 ή λιγότερων κατοίκων, και το υπόλοιπο 26,1% σε πόλεις. Η αποσύνθεση του εργατικού δυναμικού φανερώνει την ίδια υπεροχή του αγροτικού, με το 39% να είναι αγρότες και το 26% εργάτες της αγροτικής παραγωγής· επιπροσθέτως στο προαναφερθέν αγροτικό προλεταριάτο, η μη αγροτική εργατική τάξη (μέρος της επίσης να ζει σε αγροτικές περιοχές) εμφανίζει ένα 7% στη μανιφακτούρα (με ένα επιπλέον 2% στην οικιακή παραγωγή), 3% στην εξαγωγική βιομηχανία (ψάρεμα, υλοτομία, εξαγωγή μεταλλευμάτων), 2% στις κατασκευές, 8% στο εμπόριο, 3% στις μεταφορές, και 10% σε “άλλες υπηρεσίες”. Η απογραφή αναφέρει 28,2 “περιθωριακούς εργάτες” και 55 εκατομμύρια παιδιά (χωρίς να συμπεριλαμβάνονται όσα δουλεύουν άμεσα για τους γονείς τους) που δουλεύουν στην αγροτική παραγωγή (25 εκατομμύρια), στις “υπηρεσίες” (10 εκατομμύρια), και 5 εκατομμύρια στην χειρωνακτική υφαντουργία, στην κατασκευή χαλιών, στην κοπή πολύτιμων λίθων και στην κατασκευή σπέρτων. Το 29% του συνόλου του εργατικού δυναμικού, σύμφωνα με αυτές τις επίσημες κατηγορίες, αποτελείται από γυναίκες. (Τα μεγέθη αυτά προέρχονται από το J. Heitzman et al. eds. India: A Country Study (1996), σελ. 325, ένα κυβερνητικό εγχειρίδιο των Η.Π.Α.) Το ετήσιο κατά κεφαλή εισόδημα είναι 324\$ το χρόνο. Σε αυτό το πλαίσιο το Φαρινταμπάντ, με όλη την ώσμωση του αστικού και του αγροτικού (αφού μεγάλο μέρος του εργατικού δυναμικού των εργοστασίων είναι αγροτικό, όπως επισημάνθηκε νωρίτερα) από όλες τις περιοχές της Ινδίας και του Νεπάλ, είναι, για την Ινδία, μια περιοχή υψηλής συγκέντρωσης βιομηχανικών εργατών, οι οποίοι κερδίζουν μεταξύ 600 και 1600 ρουπιών το μήνα. (15-40\$ με τις ισοτιμίες του Δεκέμβρη του 1997).

9 Σ.τ.μ. Μαιϊκοί αντάρτες που πήραν το όνομα του από την περιοχή Naxalbari της δυτικής Βεγγάλης στην οποία πρωτοεμφανίστηκε. Βλ. περαιτέρω στη συνέχεια του κειμένου.

εποχής, το Κόμμα της Συγκλήτου¹⁰ κυριαρχούσε στην Ινδική κοινωνία, όπως και η προσαρμογή του (τότε υπέρ της Σοβιετικής Ένωσης) Ινδικού Κομμουνιστικού κόμματος στις πραγματικότητες αυτές. Μιμούμενοι του Ρώσου Λαϊκιστές¹¹ ενός αιώνα πριν, ένας πυρήνας Ναζαλιτών άφησαν την αστική μεσαία τάξη ζωή και πήγαν στους χωρικούς των αγροτικών περιοχών, συχνά σε απομονωμένα χωριά προσβάσιμα μόνο με τα πόδια, για να γίνουν τα “ψάρια στο νερό” του λαού. Όσο τροποποιημένες κι αν ήταν οι οπτικές τους, εντέλει έλκυαν την καταγωγή τους από την γραφειοκρατική-αγροτική επανάσταση του Μάο Τσε-Τουνγκ (και κατά αυτόν τον τρόπο δε διέφεραν από ανάλογα ανά τον κόσμο κινήματα τα χρόνια εκείνα), οι Ναζαλίτες είχαν μέτρια αρχική επιτυχία μεταξύ των φτωχότερων αγροτών, μέχρι που άρχισαν τις παραδειγματικές “εκτελέσεις” των κατά κάποιο τρόπο μυθικών αλλά ευρέως μισητών “μεγάλων γαιοκτημόνων” (συχνά απλώς ελαφρά φτωχότερων αγροτών) και έκαναν εαυτούς ευάλωτους σε όλο το βάρος της κρατικής καταστολής. (Παρόλα αυτά, η καταστολή δεν εξάλειψε εντελώς το κίνημα και υπάρχουν ακόμα ένοπλοι Μαιοϊκοί αντάρτες διάσπαρτοι κατά μήκος της αγροτικής Ινδίας.)

Το 1975, η κυβέρνηση της Ίντιρα Γκάντι με το Κόμμα της Συγκλήτου, ανακήρυξε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, ευθυγραμμίστηκε με μια κατά τη γενική αντίληψη “φιλο-Σοβιετική” εξωτερική πολιτική, επιτέθηκε σκληρά στους επιρρεπείς στις απεργίες εργάτες των σιδηροδρόμων και φυλάκισε και σόπασε εκατοντάδες Μαιοϊκούς αγωνιστές, οι οποίοι παρουσιάζονταν, με τις τσιρίδες της εποχής, σαν “πράκτορες της CIA” με αριστερή μεταμφίσηση. Η πιο παλιά καταγωγή της Kamunist Kranti βρίσκεται στην διάλυση και ανασύσταση του Ινδικού Μαιοϊκού χώρου που ακολούθησε την κατάσταση έκτακτης ανάγκης, όταν αυτός ο χώρος είχε ήδη διασπαστεί σε διάφορες αλληλοσυγκρουόμενες φράξιες. Αλλά με το θάνατο του Μάο το 1976, την επακόλουθη σύλληψη των “Τεσσάρων Σκυλιών” ή Συμμορίας των τεσσάρων, την επίσημη ταφή μια νύχτα χωρίς φεγγάρι της “Πολιτιστικής Επανάστασης”, και την ισχυροποίηση της εξουσίας του “καπιταλιστικού στοιχείου”¹² Τενγκ Σαο-Πινγκ και έναν πλήρη επαναπροσανατολισμό προς το “σοσιαλισμό της αγοράς”, γινόταν όλο και πιο δύσκολο να είσαι “Μαιοϊκός”, στην Ινδία ή οπουδήποτε αλλού. Μέχρι το 1978-79, μετά την κινέζικη εισβολή στην Καμπότζη, την με την υποστήριξη των Η.Π.Α. αντεπίθεση της Κίνας στα σύνορα του Βιετνάμ, και το συνεπακόλουθο κίνδυνο αναμέτρησης ανάμεσα στη Σοβιετική Ένωση και την Κίνα, πολλά από τα πρώτης γραμμής “Μαρξιστικά-Λενινιστικά” κράτη έμοιαζαν έτοιμα να ξεκινήσουν πόλεμο... το ένα με το άλλο. Σε αυτό το πλαίσιο ο μετέπειτα πυρήνας της ΚΚ αποφάσισε πως κάτι πήγαινε τρομερά λάθος με τις πρότερες οπτικές του, και ξεκίνησε τη “μεγάλη πορεία” μακριά από το Μαιοϊσμό προς αυτό που είναι σήμερα.

Η διαφθορά και ο κυνισμός της κυρίαρχης Ινδικής κοινωνίας δεν υστερεί σε σύγκριση με την ανά τον κόσμο κατάσταση, ωστόσο επιζητά την πίστη. Σε πολλές χώρες στα τέλη του εικοστού αιώνα, στο Βορρά, το Νότο, την Ανατολή, τη Δύση, η διαχωριστική γραμμή ανάμεσα στους επίσημους δημόσιους θεσμούς και την κατάφωρη εγκληματικότητα έχει γίνει ασαφής, από τους νονούς των πόλεων της Γαλλικής Ριβιέρας στο χωρίς διαχωριστικά συνεχές των Ιαπώνων πολιτικών/ μαφιόζων της Γιάκουζα/ αστυνομίας/ κτηματομεσιτικών και κατασκευαστικών εταιριών/ ακροδεξιών μαχητών οι οποίοι τρομοκρατούν την εργατική τάξη του Τόκιο, με τον τρόπο των εικονικών μαφιο-κρατών όπως η Ρωσία του Γιέλτσιν ή η Γεωργία του Σερβανάντζε ή τα ναρκοκράτη της Ασίας και της Λατινικής Αμερικής. Στην Ινδία, το σκάνδαλο διαφθοράς ακολουθεί το σκάνδαλο στα υψηλότερα κλιμάκια της κυβέρνησης, με την “έρευνα” να βαλτώνει συνεχώς σε μακρές και δαπανηρές διαδικασίες· οι τοπικοί αξιωματούχοι δυο φορές απαλλαγμένοι από

10 Σ.τ.μ. Congress Party. Ένα από τα μεγαλύτερα κόμματα της Ινδίας που θεωρείται κεντροαριστερά σε αντίθεση με το κεντροδεξιό Bharatiya Janata Party. Η Ινδία έχει κοινοβουλευτική δημοκρατία στην οποία συμμετέχουν τα εθνικά κόμματα, αλλά υπάρχουν και τοπικές κυβερνήσεις στις διάφορες πολιτείες της.

11 Σ.τ.μ. Ναρόντικοι: Ρώσοι φιλελεύθεροι μηδενιστές της δεκαετία του 1860 και 1870 οι οποίοι ανήκαν σε “ανώτερες” γενικά τάξεις. Συγκροτήσαν κόμμα με όνομα Ναρονταναγια Βόλια (Λαϊκή Βούληση) και συμμετείχαν και σε τρομοκρατικές ενέργειες ενάντια στους κουλάκους και το τσαρικό καθεστώς με αποκορύφωμα την δολοφονία του τσάρου Αλέξανδρου Β'.

12 Σ.τ.μ. Capitalist roader: Χαρακτηρισμός του Μάο για τον Τενγκ Σιαο-Πινγκ που “έμεινε” στο μαιοϊκό λεξιλόγιο ως κατηγορία για όσους (εκ της αντιπολίτευσης του κόμματος συνήθως) οδηγούν την Κίνα ή γενικά το σοσιαλισμό προς το “δρόμο” του καπιταλισμού.

κατηγορίες φόνου, με περισσότερες κατηγορίες να εκκρεμούν ατέλειωτα σε εφέσεις, παραμένουν στις θέσεις τους χρησιμοποιώντας τραμπούκους για να σωπάσουν τις κριτικές και την αντιπολίτευση. Το σύστημα φτάνει μέχρι και το χαμηλότερο σωματοφύλακα του Κόμματος της Συγκλήτου, ο οποίος παίρνει μερίδιο καθώς το κυβερνητικό κατάρχημα που παρέχει οικονομικά τρόφιμα και καύσιμα στους φτωχούς αντί να κάνει αυτό, πουλάει όσα έχει στη μαύρη αγορά και προσλαμβάνει μπράβους να εκφοβίσουν όσους παραπονιούνται. Η ιδέα του να πας στην αστυνομία για να διορθώσει τέτοιες καταστάσεις θα προκαλούσε μόνο ηχηρά γέλια. Η Ίντιρα Γκάντι στήριξε μυστικά ένοπλες Σιχ ομάδες στην πολιτεία Παντζάμπ για να παρενοχλήσουν τους εκεί πολιτικούς της αντιπάλους· τη δολοφόνησαν όταν τους άφησε ξεκρέμαστους. Ο Ρατζίβ Γκάντι προσπάθησε το ίδιο πράγμα στη Σρι Λάνκα, και είχε την ίδια τύχη. Αυτό που αιφνιδιάζει τον πληροφορημένο επισκέπτη (όπως το συγγραφέα) είναι το πόσο βαθιά φτάνουν αυτή η διαφθορά και ο κυνισμός μέχρι τα αριστερά κόμματα και το κίνημα των συνδικάτων. Σε αυτό το πλαίσιο χρειάστηκε να αναπτυχθεί η Kamunist Kranti με την επανεκτίμηση των πιο πρώιμων οπτικών τους, χρωματισμένες καθώς ήταν με το θορυβώδη “μαρξισμό” ο οποίος έχει τη δημοτική και κρατική εξουσία σε μέρη όπως η Δυτική Βεγγάλη (και η Καλκούτα ή η επαρχία Κεράλα στο βαθύ νότο.

Το 1982, καθώς ο μελλοντικός πυρήνας της Kamunist Kranti εγκατέλειπε το Μαρξισμό και άρχισε να εστιάζει τη δραστηριότητά της στην εργατική τάξη του Φαρινταμπάντ, εμφανίστηκε μια απεργία στους Βαμβακόμυλους της Ανατολικής Ινδίας η οποία συμπυκνώνει τις δυναμικές που άρχισαν να γενικεύονται σε μια θεωρία. Οι μύλοι απασχολούσαν 6.000 εργάτες· η διοίκηση ήθελε να αυτοματοποιήσει την παραγωγή καταργώντας 3.000 θέσεις εργασίας. Το συνδικάτο του Κομμουνιστικού Κόμματος εκδιώχθηκε από τους εργάτες το 1977, και αντικαταστάθηκε από ένα συνδικάτο σχετιζόμενο με το BJP (Bahartiya Janata Party, οι Ινδουιστές φονταμενταλιστές, τώρα μειοψηφικό κόμμα εξουσίας στην Ινδία)¹³. Η απεργία προκλήθηκε, όπως συμβαίνει συχνά, εξαιτίας ενός φαινομενικά ήσσονος σημασίας θέματος, στην περίπτωση αυτή τη διαφωνία για τον αν το ετήσιο μπόνους θα ήταν 19% ή 18%. Κράτησε έξι μήνες. Οι απεργοί αντικαταστάθηκαν με απεργοσπάστες, και ξέσπασαν μάχες και δολοφονίες μεταξύ των εργατών, σποραδική βία αυτού του είδους συνέχισε να υφίσταται για δυο ακόμη χρόνια. Εν μέσω όλων αυτών, το εργοστάσιο συνέχισε την παραγωγή με 3.000 εργάτες, ακριβώς το στόχο της διοίκησης.

Σύμφωνα με την αντίληψη της Kamunist Kranti, το βασικό παράδειγμα των απεργιών στην Ινδία είναι αυτό: η διοίκηση, όπως στην περίπτωση των βαμβακόμυλων, θέλει να πετύχει περικοπές μισθών, απολύσεις, επιτάχυνση, αυτοματοποίηση, οτιδήποτε. Καλούν το συνδικάτο και βασικά λένε: “έχουμε 2.000 υπαλλήλους· θέλουμε να διώξουμε 1.000. Θα ανακοινώσουμε το κλείσιμο του εργοστασίου. Εσείς θα καλέσετε απεργία και θα μείνετε εκτός δουλειάς για 6 μήνες· θα ξανανοίξουμε το εργοστάσιο με 1.000 εργαζόμενους, και εσείς θα ανακηρύξετε νίκη.” Σε όσα ακολουθούν, θα φανεί πόσο συχνά παίζεται αυτό το σενάριο στο Φαρινταμπάντ, και στην υπόλοιπη Ινδία. Για την Kamunist Kranti, η 18-μηνη απεργία, των 250.000 εργατών των μύλων στη βιομηχανία υφασμάτων της Βομβάης το 1981-83, η “απεργία του αιώνα” καθοδηγούμενη από τον (προσφάτως δολοφονηθέντα) λαϊκιστή δημαγωγό Datta Samant, η οποία διαλύθηκε και οδήγησε στο κλείσιμο δεκάδων μύλων (όπως αναφέραμε νωρίτερα), ήταν υποκινούμενη από τη διοίκηση από την αρχή ως το τέλος της. Αλλά η Kamunist Kranti προχωρά παραπέρα, και δεν μετράει τα λόγια της. Σύμφωνα με τη δριμεία θέση της: οι απεργίες του 19ου αιώνα ήταν ένα όπλο της εργατικής τάξης, στα τέλη του 20ου αιώνα οι απεργίες είναι όπλο της διοίκησης. Όχι μόνο στο Φαρινταμπάντ, ή στην Ινδία, αλλά παντού. Πριν να εξετάσουμε αυτή την προκλητική θέση. Ας εξετάσουμε περαιτέρω τους αγώνες από τους οποίους εξήγαγε αυτό το συμπέρασμα η ΚΚ.

Αγώνες της δεκαετίας του 1980 στο Φαρινταμπάντ

13 Σχεδόν κάθε πολιτικό κόμμα στην Ινδία έχει και το προσκείμενο συνδικάτο του. Το Bharatiya Masdar Sangh έχει το BJP που είναι και το μεγαλύτερο· το INTUC (Indian National Trade Union Congress) συνδέεται με το Κόμμα της Συγκλήτου, το AITUC (All-India Trade Union Congress) με το Ινδικό Κομμουνιστικό Κόμμα [Indian Communist Party (ICP)]· το CITU (Center of Indian Trade Unions) με το Κομμουνιστικό Κόμμα Ινδίας [Communist Party of India (Marxist)]· το CPI (M-L) και άλλες διασπάσεις έχουν τα δικά τους συνδικάτα.

Ένα από τα πιο χαρακτηριστικά επεισόδια που φανερώνει την ανάλυση της ΚΚ έλαβε χώρα σε ένα εργοστάσιο εργαλείων στο Φαρινταμπάντ στις αρχές της δεκαετίας του 1980. (Ένας ακόμα αγώνας ακόμα πιο ακραίου είδους λαμβάνει χώρα στο ίδιο (μετονομασμένο) εργοστάσιο σήμερα, τώρα γνωστό ως Jhalani Tools).

Το 1982, ξέσπασε ένας αγώνας στο γερμανικής ιδιοκτησίας Gedore Hand Tools, το οποίο αποτελούταν από τρία εργοστάσια που απασχολούσαν 3.500 άτομα. Το κυρίαρχο συνδικάτο ήταν το CITU, προσκείμενο στο CPI (M) [Κομμουνιστικό Κόμμα Ινδίας (M)]. Η διοίκηση του Gedore απαίτησε 600 “παραιτήσεις”¹⁴ και 25% περικοπές μισθών ή έξι μήνες “ειδικών όρων” πληρωμών. Όλα τα αιτήματα απορρίφθηκαν. Η διοίκηση επιχείρησε μια τακτική “τσιγκλίσματος”, στην οποία το συνδικάτο απάντησε με μια απεργία “κάτω τα εργαλεία”. Η διοίκηση επεχείρησε ένα λοκ-άουτ, και το συνδικάτο απέργησε. Όπως συμβαίνει συχνά, το συνδικάτο κάλεσε την απεργία ακριβώς πριν από την ημέρα των πληρωμών, εξασφαλίζοντας ότι οι εργάτες θα κατέβαιναν στην απεργία με τη λιγότερη δυνατή οικονομική προστασία. Πέρασε ένας μήνας, και απορρίφθηκαν δύο συμβόλαια με μια τρίτη προσφορά, το συνδικάτο μάζεψε τη συνεδρίαση της απεργίας και διέταξε την επιστροφή στη δουλειά. Η απεργία συνεχίστηκε παρόλα αυτά, καθώς οι εργάτες κατέλαβαν τη δική τους αίθουσα του συνδικάτου και απαίτησαν την παραίτηση της ηγεσίας, η οποία συνέβη, μετά την οποία μια νέα ηγεσία ανέλαβε το CITU. Οι απεργοί επέστρεψαν στη δουλειά, αλλά εννιά μήνες μετά η διοίκηση έκλεισε μια από τις τρεις μονάδες. Μια “Επιτροπή των 15” σχηματίστηκε για να πετύχει μια καλύτερη συμφωνία, αλλά μαθεύτηκε τότε ότι η νέα ηγεσία η οποία είχε αναλάβει, στο αρχικό ξέσπασμα είχε συνεργαστεί με τη διοίκηση στο λοκ-άουτ, το οποίο έφερε την “Επιτροπή των 15” στην εξουσία του σωματείου, η οποία είχε δεσμούς με την αρχική ηγεσία του σωματείου. Η “Επιτροπή των 15” με τη σειρά της άρχισε να πιέζει τους ανθρώπους να παραιτηθούν με τη βία. Ένοπλοι αστυνομικοί και αστυνομικά φορτηγά εγκαταστάθηκαν έξω από τα εργοστάσια. Κάποιες μέρες μέχρι και 50 εργάτες αναγκάζονταν να παραιτηθούν και χτυπιούνταν από τους μπράβους του σωματείου. Πολλοί εργάτες επέστρεψαν στα χωριά τους για να αποφύγουν να τους αναγκάσουν να παραιτηθούν. Στις συνθήκες αυτές, χρειάστηκε ένας χρόνος για να επιβληθούν 1.500 παραιτήσεις¹⁵, και το Μάη του 1985 ο αγώνας έλαβε τέλος. Αργότερα, η Γερμανική διοίκηση πούλησε την εταιρία, η οποία έγινε Jhalani Tools.

Το CITU το 1983 ενεπλάκη και σε μια άλλη άγρια απεργία στο Φαρινταμπάντ, αυτή τη φορά στην Akhani Shoes, η οποία απασχολούσε 500 εργάτες και πλέον είναι πολύ μεγαλύτερη. Το CITU εκτέλεσε σωματικές επιθέσεις ενάντια σε μάνατζερς και επόπτες, αλλά η απεργία, η οποία διήρκεσε μήνες, κατέληξε σε ήττα. Αργότερα αποκαλύφθηκε ότι η Lakhani είχε πληρώσει 35.000 ρουπίες στον ηγέτη του CITU στο Φαρινταμπάντ. (Ακολουθώντας το CITU εκδιώχθηκε και αντικαταστάθηκε με συνδικάτα προσκείμενα στο Κόμμα της Συγκλήτου, και έπειτα με το JP.) Τέτοιες δραστηριότητες των συνδικάτων δεν περιορίζονται απλώς στο χειρισμό των αγώνων με τη διοίκηση να συνεργάζεται στα κρυφά μαζί τους. Το 1983, ο Dewanchand Gandhi, ένας ηγέτης του CITU στο Φαρινταμπάντ, ενεπλάκη σε μια επαίσχυντη χρήση των μπράβων του συνδικάτου για μια κτηματομεσιτική απάτη. Άνθρωποι από ένα παρακείμενο χωριό είχαν καταλάβει μια έκταση στον Τομέα 6 του Φαρινταμπάντ και είχαν στήσει ένα τειοπωλείο, καθιστάμενοι έτσι de facto ιδιοκτήτες. Ο ιδιοκτήτης της γης την πούλησε στον Γκάντι και στα αδέρφια του. Οι μπράβοι των αδερφών Γκάντι δεν εκκένωναν τη γη για λογαριασμό [των αφεντικών] τους γιατί κάποιοι από αυτούς ήταν από το ίδιο χωριό με τους καταληψίες. Έτσι ο Γκάντι οργάνωσε ένα σωματείο στο παρακείμενο εργοστάσιο με 300 νεαρούς εργάτες, και κάλεσε απεργία. Ενόσω απεργούσαν, τους χρησιμοποίησε

14 Οι "παραιτήσεις" είναι μια κλασική μέθοδος της διοίκηση για να παρακάμψει την αυστηρή εργατική νομοθεσία της Ινδίας: αυτές οι "παραιτήσεις" συχνά αποσπώνται, με τη βία, με τη βοήθεια των μπράβων των συνδικάτων.

15 Σύμφωνα με ένα άλλο φυλλάδιο ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η διοίκηση της Gedore υποστήριξε πως οι 1.500 εργάτες που παραιτήθηκαν είχαν επιλέξει ένα “Πρόγραμμα Εθελουσίας Αποχώρησης”: οι εργάτες υποστηρίζουν ότι το σωματείο συμμετείχε στην κατάρτιση λιστών με εργάτες που θα “παραιτούνταν” και μετά συνεργάστηκαν με την αστυνομία για να τους τρομοκρατήσουν να το κάνουν όντως. (βλ. The Company They Keep. A Report on Workers of Jhalani Tools Ltd., Faridabad. διαθέσιμο από Dr. Sudesh Vaid, D-2, Staff Quarters, I.P. College, Shamnath Marg, Delhi 11054.3 ρουπίες συν τα ταχυδρομικά έξοδα). Ακόμη και σήμερα, κατά τη διάρκεια νομικών επιδιαιτησιών η διοίκηση της Jhalani Tools, διάδοχου της Gedore, αναφέρεται στα γεγονότα του 1984 ως τη χρονιά της “Εθελοντικής Αποχώρησης”.

για να εκκενώσει με τη βία τη γη και να την περιφράξει, σε μια νύχτα, λέγοντάς τους πως εκεί θα γινόταν μέρος της αίθουσας συνεδριάσεων του συνδικάτου. Αυτού του πράγματος εκτελεσθέντος, οι εργάτες επέστρεψαν στις διαμαρτυρίες τους, αλλά το συνδικάτο σταμάτησε τις παραδόσεις φαγητού στους απεργούς. Οι εργάτες επέστρεψαν στη δουλειά και εγκατέλειψαν το CITU. Ο Γκάντι κράτησε τη γη.

Την ίδια χρονιά, ένα δυναμικό σωματείο του CITU στην J.M.A. Industries κάλεσε απεργία. Πετάχτηκαν βόμβες, και το κράτος συνέλαβε και δίκασε τέσσερις ηγέτες της απεργίας. Οι τοπικοί ηγέτες του CITU τους αντικατέστησαν και ανακοίνωσαν μια συμφωνία, Αργότερα φάνηκε ότι η εταιρία είχε χτίσει μια νέα σκεπή στο σπίτι ενός από τους τοπικούς ηγέτες· ταυτόχρονα, οι τέσσερις τοπικοί ηγέτες έμειναν στη φυλακή, 18 αγωνιστές απολύθηκαν, και επιβλήθηκαν οι στόχοι της διοίκησης,

Το 1988, ξεκίνησε ένας αγώνας στην Bata Shoe Company, μια Καναδικής βάσης εταιρία η οποία λειτουργούσε εργοστάσια και στο Batanagar, κοντά στην Καλκούτα, στη Μπιχάρ, και στη νότια Ινδία. Η Bata Shoe εξαπέλυσε ένα σχέδιο αναδιάρθρωσης και διαφοροποίησης. Η επίθεση ξεκίνησε με ένα λοκ-άουτ των περίπου 13.000 εργατών του εργοστασίου του Batanagar, όπου και τα δύο Κομμουνιστικά Κόμματα είχαν συνδικάτα. Σαν μέρος της στρατηγικής, η διοίκηση του εργοστασίου του Φαρινταμπάντ πέρασε από μια 5-μερή σε μια 7-μερη εβδομάδα εργασίας, με τη συνεργασία των εκεί συνδικάτων των Κομμουνιστικών Κομμάτων. Ένα μήνα αργότερα, καλέστηκε μια παν-Ινδική απεργία στη Bata. Τέσσερις μήνες μετά το ξεκίνημα της επίθεσης της διοίκησης, αυτή επέβαλε και τα 37 αναδιρθρωτικά της αιτήματα. Το συνδικάτο στο εργοστάσιο του Φαρινταμπάντ κάλεσε μια ακόμα απεργία τον Απρίλη του 1989, και 10.000 εργάτες απήργησαν, ακολουθούμενοι και από άλλους απεργούς αργότερα την ίδια χρονιά. Στην αρχή της επίθεσης της διοίκησης, η Bata Shoe στο Batanagar είχε 13.000 εργαζόμενους· στο τέλος, 7.000. (Η ΚΚ τονίζει ότι σε κάθε στιγμή τα Ινδικά μέσα μαζικής ενημέρωσης κάλυπταν εξαιρετικά φιλικά τις χαλαρές-ακίνδυνες απεργιακές στρατηγικές των συνδικάτων).

Το 1989, στην K.G. Khosla Compressors Ltd, ένα εργοστάσιο με 2.000 μόνιμους και 350 περιστασιακούς εργαζόμενους, το σωματείο υπέγραψε μια συμφωνία με την εταιρία στην οποία παραιτούνταν από τα οφειλόμενα των εργατών (τα “οφειλόμενα” στην Ινδία σημαίνουν αποζημιώσεις απόλυσης, εξαιρετικούς μισθούς, συντάξιμα και μπόνους. Είναι σύνηθες η διοίκηση να λεηλατεί σιωπηλά αυτά τα οφειλόμενα εν αναμονή ενός κλεισίματος εργοστασίου.) Έξι χρόνια νωρίτερα, το INTUC είχε ηγηθεί μιας δυναμικής απεργίας η οποία συνετρίβη, καταλήγοντας σε απολύσεις. Όταν ερχόταν αντιμέτωπη με το θέμα η τοπική ηγεσία του INTUC έλεγε ότι υπέγραψαν το συμβόλαιο γιατί είχε υπογράψει η εθνική ηγεσία του συνδικάτου, και η εθνική ηγεσία έλεγε ότι υπέγραψε γιατί είναι υπογράψει η τοπική ηγεσία.

Τα πράγματα κορυφώθηκαν τον Αύγουστο του 1991 όταν η διοίκηση της Khosla ανακοίνωσε ένα λοκ-άουτ, σταματώντας απ' τη δουλειά 250 προσωρινούς, ανακοινώνοντας 326 απολύσεις από τη μόνιμη εργατική δύναμη, και προσφέροντας μόνο το ελάχιστο ετήσιο μπόνους ύψους 8,33%, απειλώντας με κλείσιμο του εργοστασίου αν οι απαιτήσεις της δεν γίνονταν αποδεκτές. Δεν πληρώθηκαν μισθοί τον Αύγουστο και το λοκ-άουτ ξεκίνησε αρχές Σεπτεμβρίου, κρατώντας 8 μήνες και κάμπτοντας την εργατική αντίσταση.

Παρόμοιες περικοπές επιτεύχθηκαν και στην Thomson Press, ένα εργοστάσιο εκτυπώσεων στο Φαρινταμπάντ, το οποίο ελάττωσε το προσωπικό του από 1700 σε 900 άτομα ανάμεσα στον Ιούνιο του 1989 και τον Ιούνιο του 1991.

Το 1987, η Thomson έφερε έναν καινούριο μάνατζερ, αντικαθιστώντας έναν ο οποίος είχε στενές σχέσεις με το προσκείμενο στο Κόμμα της Συγκλήτου INTUC. Ο νέος μάνατζερ προτίμησε να εισάγει το με το JP συνδεδεμένο HMS, προς ανακούφιση των εργατών, οι οποίοι μισούσαν τον ηγέτη του INTUC. Ο νέος ηγέτης του HMS ήταν κι ίδιος απολυμένος εργάτης της Thomson. Για να εκκινήσει ένα καινούριο καθεστώς, η εταιρία συμφώνησε να κάνει τους προσωρινούς μόνιμους.

Το 1989 ωστόσο, η Thomson απαίτησε 200 απολύσεις και ο νέος ηγέτης του HMS

υπέγραψε μια υποχωρητική συμφωνία. Τον Αύγουστο του 1990, οι εργάτες απάντησαν επαναφέροντας τον παλιό εκθρονισμένο ηγέτη. Ως απάντηση σε αυτό, η εταιρία ανακοίνωσε το κλείσιμο μιας εκ των εκτυπωτικών λειτουργιών του εργοστασίου, περικόπτοντας θέσεις εργασίας. Δύο φράξιες των εργατών σχηματίστηκαν γύρω από τους δύο ηγέτες. Η κυβέρνηση του κράτους ενέτεινε τη διαίρεση καλλιεργώντας δεσμούς με τον ηγέτη του INTUC, και ξέσπασαν μάχες ανάμεσα στις δυο φράξιες. Το Μάρτη του 1991 η διοίκηση ανέστειλε πλήρως την παραγωγή εξαιτίας της διαμάχης. Ενώ τα μέσα μαζικής ενημέρωσης είχαν καλύψει εκτενώς την κατάσταση μέχρι τη στιγμή εκείνη εξαιτίας των δεσμών του κράτους με τον ηγέτη του INTUC, υπήρξε ένα πλήρες μπλακάουτ νέων σχετικά με αυτό το λοκ-άουτ. Και οι δύο ηγέτες έπεισαν του εργάτες της Thomson να εγκαταλείψουν το εργοστάσιο κατά τη διάρκεια του λοκ-άουτ, και τη νύχτα εκείνη η διοίκηση μετέφερε τα μηχανήματα μέσα από το εργοστάσιο. Το λοκ-άουτ συνεχίστηκε για 70 μέρες, στο τέλος των οποίων η ηγεσία του HMS ανακοίνωσε ότι οι εργάτες δεν ήθελαν να αγωνιστούν. Το εργοστάσιο ξανάνοιξε, με μια πολύ άσχημη συμφωνία εν ισχύ, και τους επόμενους 4-5 μήνες 800 εργάτες υποχρεώθηκαν να παραιτηθούν.

Σχετικοί Αγώνες Αλλού στην Ινδία

Ένα σύμβολο της επίσημης αριστεράς στην Ινδία είναι η εξαγορά των εργατών στην Kamani Tubes Ltd. στη Βομβάη, την Ινδική παραλλαγή της Γαλλικής απεργίας στις LIP το 1973¹⁶, ή την πιο πρόσφατη στην ESOP (Employee Stock Option Purchase) στις Η.Π.Α. Οι 450 εργάτες της Kamani Tubes Ltd ανέλαβαν το 1987 τη διοίκησή της, μετά την απόλυση 60 εργατών. Οι εργάτες αύξησαν το κεφάλαιο της εξαγοράς απομακρύνοντας τις υποθήκες, και έλαβαν στήριξη από το Γραφείο Βιομηχανικής Χρηματοδότησης και Αναδόμησης. Η εμπειρία της αυτοδιαχειριζόμενης λιτότητας στην Kamani Tubes χρησιμοποιείται ακόμη σαν παράδειγμα από τις ΜΚΟ της Ινδίας και την επίσημη αριστερά, και έχει αντιγραφεί και σε μερικές άλλες καλά δημοσιοποιημένες περιπτώσεις, όπως στην Kanoria Jute Mill στην Καλκούτα το 1993.

Ωστόσο, δεν ελέγχονται και δεν χειραγωγούνται επιτυχώς όλοι οι εργατικοί αγώνες στην Ινδία από τα συνδικάτα. Το 1989, 35.000 εργάτες της υφαντουργίας στην Κανπούρ, μια παλιά βιομηχανική πόλη στην Ουτάρ Πραντές, εξεγέρθηκαν ενάντια σε όλα τα τοπικά συνδικάτα και μπλόκαραν τις σιδηροδρομικές γραμμές σε όλη την πόλη, κρατώντας βάρδιες. 100 δρομολόγια τρένων ακυρώθηκαν και η κυβέρνηση αποδέχτηκε τα αιτήματά τους σε 5 μέρες. Στην περίπτωση αυτή, σε αντίθεση με τις πανεθνικές, ελεγχόμενες από τα συνδικάτα απεργίες στην Bata Shoes, η κρατική προπαγάνδα και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης στράφηκαν έντονα ενάντια στην πρακτική, και της επιτέθηκαν και οι αξιωματούχοι του συνδικάτου. (Το 1977, αμέσως μετά την άρση της κατάστασης έκτακτης ανάγκης της Ίντιρα Γκάντι και την λήψη της εξουσίας από το ενάντια στην έκτακτη ανάγκη κόμμα Janata Party, η κυβέρνηση είχε ανοίξει πυρ ενάντια σε εργάτες της υφαντουργίας στην Κανπούρ μέσα στην Swadeshi Cotton Mill, σκοτώνοντας 30 με 150 εργάτες και διώχνοντας όλους τους ηγέτες των συνδικάτων. Ο μύλος είχε εθνικοποιηθεί λίγο μετά τις δολοφονίες.) Το 1989, ωστόσο, η χρονιά των επικείμενων εκλογών, επέδρασε ενάντια στην κυβερνητική βία. Παρόλα αυτά, καθώς ο αγώνας είχε πεθάνει, η κυβέρνηση ανακοίνωσε ένα πρόγραμμα περικοπής δαπανών και το εφάρμοσε στα επόμενα 4 ή 5 χρόνια. Παρομοίως, το Δεκέμβρη του 1988, στην περιοχή εξορύξεων No 7 στην Dhahad Coal Mines της πολιτείας του Μπιχάρ, οι με το κομμάτι εργαζόμενοι, μπουχτισμένοι με τα σωματεία και τις ομάδες των μπράβων τους, εξεγέρθηκαν. Σχημάτισαν αιτήματα και ξεκίνησαν μια απεργία πείνας στα τοπικά αρχηγεία του συνδικάτου, και περικύκλωσαν τα τοπικά γραφεία της διοίκησης με συνθήματα που αποκήρυσσαν και τη διεφθαρμένη διοίκηση και τα διεφθαρμένα συνδικάτα. Τον Ιούλη του 1990, ξέσπασε ένας άλλος αγώνας έξω και ενάντια στον έλεγχο του σωματείου. 5.000 ανθρακωρύχοι από τα ορυχεία της Bahrat Coking Coals Ltd. (BCCL) στη Munidih έκαναν μόνοι τους απεργία. Η

16 Αντίγραφο του εξαιρετικού φυλλαδίου της Negation, LIP, or the Self-Managed Counter-Revolution, είναι διαθέσιμα από την Black and Red, PO Box 02374, Detroit, MI 48202, USA)

αστυνομία άνοιξε πυρ σκοτώνοντας δύο ανθρακωρύχους. Όλα τα συνδικάτα αντιτέθηκαν στην απεργία, και αποκήρυξαν την επιρροή των “εξωτερικών”. Η διοίκηση αρνήθηκε να διαπραγματευτεί, μέχρι την 7η Αυγούστου, όταν 2.000 εργάτες περικύκλωσαν τα κεντρικά της BCCL και επέβαλλαν τις συζητήσεις, στις οποίες η διοίκηση επέμεινε στο να μηνύσει τους απεργούς. Κάτω από την πίεση αυτή, ένα 50-60% επέστρεψε στη δουλειά, αλλά μετά τη 17η Αυγούστου και την διαδήλωση αλληλεγγύης η οποία κινητοποίησε 1.000 εργάτες, η διοίκηση υποχώρησε.

Οι εργάτες στην Bengal Jute, που ζούσαν κάτω από την “Μαρξιστική” κυβέρνηση του CPI (M) στη Δυτική Βεγγάλη, δεν ήταν τόσο τυχεροί. Η Bengal Jute λειτουργεί 49 μύλους φυτικών ινών (jute), στους οποίους το συνδικάτο του CPI (M), το CITU, και το INTAC κυριαρχούσαν. Το 1984, σε μια προηγούμενη απεργία, η διοίκηση είχε συμφωνήσει να μην απολύσει 250.000 εργάτες, αλλά τελικά κατάφερε να διώξει 110.000. Τον Ιούνιο του 1992, τα δύο συνδικάτα ξεκίνησαν μια απεργία απαιτώντας την επαναφορά των απολυμένων εργατών· κατά τη διάρκεια της μετέπειτα αποτυχημένης απεργίας του ίδιου του του συνδικάτου, το CPI (M), με την κρατική εξουσία στα χέρια του, δεν είπε τίποτα.

Αγώνες της δεκαετίας του 1990 στο Φαρινταμπάντ

Η Lakhani Shoes που πλέον λειτουργεί 19 εργοστάσια στο Φαρινταμπάντ, υπήρξε το σκηνικό μαζικών απολύσεων το 1983 (που περιγράφηκαν νωρίτερα) και το 1988. Μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του '90, είχε συγχωνευθεί με τη Reebok, χρησιμοποιώντας ένα μεγάλο αριθμό προσωρινών σε πολύ σκληρές δουλειές με χαμηλές αμοιβές, ταχεία γήρανση στη δουλειά, και απώλεια δακτύλων. Πολλοί εργάτες είναι Νεπαλέζοι, με νεαρό εργατικό δυναμικό εξαιτίας των προηγούμενων απολύσεων. Στις συνθήκες αυτές, το Μάη-Ιούνιο του 1996, οι εργάτες αποφάσισαν να οργανωθούν και πήγαν στην Hind Majdoor Sabha (HMS), το προαναφερθέν προσκείμενο στο Janata Dal συνδικάτο. Τον Ιούλη-Αύγουστο του 1996, η διοίκηση έπαυσε τους ακτιβιστές του συνδικάτου, και το Σεπτέμβριο το συνδικάτο κάλεσε απεργία. Οι μόνιμοι, οι προσωρινοί και οι συμβασιούχοι εργάτες απήργησαν όλοι. Η απεργία συνέχισε και την άνοιξη του 1997, όταν οι εργάτες άρχισαν να διαλύονται. Η διοίκηση ξανάρχισε τις εργασίες με νεοπροσληφθέντες εργάτες, με τους πρώην ηγέτες του HMS ως εργολάβους. Με δικαστική απόφαση οι απεργοί έπρεπε να μείνουν 100 γιάρδες μακριά από τις πύλες, και τελικά όλοι οι απεργοί απολύθηκαν.

Τον Ιούνιο του 1995, ξέσπασε ένας νέος αγώνας στην East India Cotton Mills στο Φαριμπανταν, όπου η απεργία του 1979 ήταν μια από τις πρώτες εμπειρίες στο χώρο της εργατικής τάξης που διαμόρφωσαν την ΚΚ. Το 1995, οι μύλοι απασχολούσαν 3.000 εργάτες σε δύο εργοστάσια. Όταν αποσυναρμολογήθηκε ένα μέρος του εξοπλισμού και οι εργάτες διαμαρτυρήθηκαν, 6 από αυτούς απολύθηκαν, 2.500 έφυγαν από τη δουλειά και οι 6 επανήλθαν.

Η διοίκηση ωστόσο, ήθελε 600 απολύσεις. Χωρίς ηγέτες μεταξύ των εργατών, ήταν αδύνατο να ελέγξουν το εργατικό δυναμικό. Ακολουθώντας την αντιπαράθεση σχετικά με τις απολύσεις, έλαβαν χώρα απεργίες πείνας, και μια ομάδα ηγετών από τις τάξεις των απλών εργαζομένων ανέλαβε, απαιτώντας ένα “καλό συμβόλαιο”. Τον Ιούνιο-Ιούλη 295 εργάτες υποχρεώθηκαν σε παραίτηση. Η διοίκηση έριξε στο τραπέζι ένα σχέδιο εθελουσίας αποχώρησης το οποίο δεν το δέχτηκε κανείς. Στις 10 Ιούλη, ανακοίνωσαν λοκ-άουτ. 18 μέρες μετά, το λοκ-άουτ σταμάτησε και υπογράφηκε συμφωνία επανέναρξης των εργασιών, με απώλεια μισθών 18 ημερών.

Τον Αύγουστο, η διοίκηση απλά δεν πλήρωσε μισθούς, και στις 12 Σεπτέμβριο ανακοίνωσε λοκ-άουτ και στα δύο εργοστάσια, στηριζόμενη και στην αστυνομία. Σε μια ασυνήθιστη κίνηση για κατάσταση λοκ-άουτ, οι ηγέτες είπαν στους εργάτες να εγκαταλείψουν το εργοστάσιο. Το λοκ-άουτ συνεχίστηκε και το φθινόπωρο, με τους εργάτες διαλυμένους. Οι ηγέτες απείλησαν να κλείσουν το Φαρινταμπάντ αν το λοκ-άουτ δεν έληγε πριν από το Diwali (Ένα Ινδικό φεστιβάλ). Την ίδια

στιγμή απέφευγαν τις διαδηλώσεις γιατί φοβούνταν μη χάσουν τον έλεγχο. Οι ηγέτες προσπάθησαν να φτάσουν την υπόθεση στο Ανώτατο Δικαστήριο. Το Γενάρη του 1997, το μικρότερο εργοστάσιο ξανάνοιξε, αλλά δύο μήνες μετά έγινε πάλι λοκ-άουτ, με τη διοίκηση να εξακολουθεί να απαιτεί 600 απολύσεις. Μέχρι το Δεκέμβρη του 1997, το λοκ-άουτ συνεχιζόταν.

Ο (τρέχων) αγώνας στην Jhalani Tools Ltd είναι ένας από τους πιο πρόσφατους αγώνες στους οποίους ενεπλάκη η Kamunist Kranti, ένας από τους πιο δραματικούς, και ένας για τον οποίο έχω τα πιο πολλά στοιχεία, κι έτσι, ρισκάρονταν να τον κάψω θα του δώσω παραπάνω χώρο. Η Jhalani Tools παρέχει μια ασυνήθιστα καθαρή αναπαράσταση του τι έχουν να αντιμετωπίσουν οι εργάτες του Φαρινταμπάντ (και οι εργάτες σε άλλα μέρη της Ινδίας).

Παντού οι εργάτες είναι συνηθισμένοι στο να τους γδύνει από τους πόρους τους η διοίκηση. Αλλά οι περισσότεροι εργάτες στην Ευρώπη και την Αμερική, όταν χρεοκοπεί η εταιρία τους ή απορροφάται σε μια εξαγορά (leveraged buyout), περιμένουν τουλάχιστον να απολυθούν με μια τελική πληρωμή, να πάρουν μια αποζημίωση ανεργίας, και ίσως και ένα μέρος επιδομάτων. Φυσικά στα κάτεργα που έρχονται και παρέρχονται στο Λος Άντζελες και τη Νέα Υόρκη, όπως και σε παρόμοιες συνοριακές επιχειρήσεις (maquiladora) στα σύνορα Η.Π.Α.-Μεξικού, υπάρχουν συνεχώς περιστατικά εταιριών δεκαετιών, γνωστών και “της κυρίαρχης τάσης” που δουλεύουν σχεδόν δυο χρόνια χωρίς να πληρώνουν καθόλου μισθούς.

Αλλά όχι στο Φαρινταμπάντ. Η Jhalani Tools Ltd¹⁷ διάδοχος της Gedore Hand Tools (πρβλ. πιο πάνω για την έκθεση του αγώνα εκεί το 1982-85) δεν έχει πληρώσει μισθούς σε 2183 εργάτες από το Μάρτη του 1996. Αφού δεν έχουν γίνει προσλήψεις στην Jhalani από το 1978, (και την εξαναγκαστική “περικοπή” του εργατικού δυναμικού το 1984) αυτοί οι 2183 υπάλληλοι είναι στην Gedore/Jhalani για τουλάχιστον 20 χρόνια. Αποτελούν το στόχο μιας στρατηγικής απομύζησης των πόρων των εργατών η οποία δεν είναι ασυνήθης μεταξύ των Ινδικών εταιριών. Η Jhalani Tools επιχειρεί όχι απλώς να καταληστέψει δυο χρόνια προηγούμενων μισθών· λεηλατεί και χρήματα από δύο ετήσια μπόνους οφειλόμενα στους εργάτες, τρία χρόνια επιδομάτων για “άδειες ταξιδίων”, 3 χρόνια πληρωμών ασφαλιστικών εισφορών υγείας στο συλλογικό ιατρικό πλάνο, για να μην αναφέρουμε και την αδυναμία των εργατών να βρουν δουλειά αν φύγουν από τη “νομικά κατοχυρωμένη” απασχόλησή τους.

Μετά τη μείωση του προσωπικού στο μισό με την τρομοκρατία των μπράβων το 1984, που περιγράφηκε παραπάνω, η Jhalani το 1989 συνεργάστηκε με το σωματείο για να περάσει ένα συμβόλαιο το οποίο περιείχε τρεις μυστικούς όρους που αποκρύφθηκαν από τους εργάτες (το συμβόλαιο διαβάστηκε φωναχτά, χωρίς τους όρους αυτούς, σε μια συγκέντρωση στην πύλη). Οι όροι συνέδεαν τους μισθούς με στόχους παραγωγικότητας (απαιτώντας ένα ελάχιστο 200 τόνων πριν να καταβληθεί οποιοσδήποτε μισθός), απάλλασαν την εταιρία από την υποχρέωση να πληρώνει του εργάτες όταν η παραγωγή ήταν αδύνατη εξαιτίας διακοπών ρεύματος ή ελλείψεων στις πρώτες ύλες, και έδιναν στην εταιρία το δικαίωμα να αναθέτει εργασίες ανεξάρτητα από την ειδικότητα.

Ακόμα και αφότου οι μισθοί είχαν κοπεί εξαιτίας διακοπών ηλεκτρικού ή ελλείψεων πρώτων υλών, οι όροι αυτοί παρέμειναν και σε ένα νέο συμβόλαιο που προωθήθηκε το 1993. Ισχυριζόμενη φτώχεια εξαιτίας πολλών αιτιών, η Jhalani Tools το Δεκέμβρη του 1995 έβαλε μια “ad hoc επιτροπή” να συμφωνήσει μια περικοπή μισθών ύψους 50% μέχρι νεωτέρας. Η εταιρία άρχισε να πληρώνει μισθούς κατά περιοχές και τελικά, το Μάρτη του 1996, σταμάτησε τελείως να πληρώνει, κατηγορώντας τις διακοπές στις εργασίες και την απειθαρχία για τα προβλήματα της εταιρίας, χρησιμοποιώντας ατέλειωτες περαιτέρω τακτικές σαλαμοποίησης και χειρισμούς, και αγνοώντας κατάφωρα τις κατά καιρούς αποφάσεις του συμβουλίου εργασία και τις δικαστικές αποφάσεις υπέρ των εργατών (με τις δεύτερες να μην είναι και κανένα ιδιαίτερο νέο). Μαθημένοι

17 Οι περισσότερες από τις ακόλουθες πληροφορίες προέρχονται από το φυλλάδιο ανθρωπίνων δικαιωμάτων, The Company They Keep, που αναφέρθηκε νωρίτερα. Παρόλο που παρέχει χρήσιμες πληροφορίες, το φυλλάδιο αυτό εμφορείται από υπερβολική νομοτυπία και επιχειρεί να εκθέσει τη Jhalani Tools σαν μια περίπτωση “ανθρωπίνων δικαιωμάτων” παρά για μια πιο εμφανή στιγμή μιας συστημικής πρακτικής.

δεκαετίες σε τέτοιες τακτικές από τη διοίκηση και τα συνδικάτα, οι εργάτες της Jahlanī αρνήθηκαν να προκληθούν σε μια στημένη απεργία ή άλλες εύκολα εντοπίσιμες δράσεις και αντί γι' αυτό έφεραν την περίπτωση τους στην εργατική τάξη του Φαρινταμπάντ με ενημερωτικές πικετοφορίες κατά μήκος των δρόμων. (Για περαιτέρω πληροφορίες πρβλ. την απάντηση της ΚΚ στο άρθρο αυτό δημοσιευμένη στο CAN, Φθινόπωρο 1998). Όσο γράφονται αυτές οι γραμμές (Μάρτης 1998), η κατάσταση παραμένει άλυτη.

Αγώνες στο Φαρινταμπάντ και η Εξέλιξη της Kamunist Kranti 1979-Σήμερα

Όταν ο μελλοντικός πυρήνας της Kamunist Kranti άρχισε να εστιάζει στο Φαρινταμπάντ στα τέλη της δεκαετίας του 1970, η ομάδα ανάρρωνε ακόμα από το Μαοϊσμό· παρέμενε ακόμα εντός κάποιου είδους πρωτοποριακής λογικής μέχρι το σ.ε. 1992, οπότε και εξελίχθηκε στην τωρινή της αντιπρωτοποριακή περί “ομάδων συγγένειας” αντίληψη. Το προηγούμενο σκιαγράφημα κάποιων από τους μεγαλύτερους αγώνες οι οποίοι διαμόρφωσαν την εξέλιξη της ΚΚ δίνει μια ιδέα για το περιβάλλον στο οποίο εξελίχθηκαν. Με την σκοπιά της Kamunist Kranti, οι εργάτες στην Ινδία (κι όχι μόνο στην Ινδία) έχουν να αντιμετωπίσουν ένα σύνολο διαπλεκόμενων κομπίνων: τη διοίκηση της εταιρίας, τα εργατικά συμβούλια και τα εργατικά δικαστήρια (όπου οι εργάτες διεκδικούν να αντιμετωπιστεί η κατάφωρη παραβίαση του νόμου εδώ και 15 χρόνια, και όταν τύχει και νικήσουν, ανακαλύπτουν ότι τα κεφάλαια της εταιρίας έχουν καταληστευτεί τρεις φορές από τη διοίκηση, τις τράπεζες και τους κρατικούς αξιωματούχους). Όλα αυτά τα φαινόμενα, είτε το καθένα είτε σαν σύνολο, είναι γνωστά σε πολλούς, πέρα και από το Ινδικό τους πλαίσιο (και η ΚΚ αρνείται ότι υπάρχει κάτι ιδιαίτερα “Ινδικό” σε όλα αυτά). Στο Φαρινταμπάντ χιλιάδες εργάτες βλέπουν όλα τα συνδικάτα, ακόμα και τα αντιτιθέμενα ρεύματα εντός των συνδικάτων, και τα αριστερά πολιτικά κόμματα σαν ενιαία σε ένα συνεχές με όλα τα άλλα διαπλεκόμενα τμήματα της κομπίνας, σαν απλώς επιπρόσθετες δυνάμεις ενάντια στις οποίες θα πρέπει να υπερασπιστούν τους εαυτούς τους αρνούμενοι τις προκλήσεις προς αντιπαραθέσεις οι οποίες είναι στημένες εκ των προτέρων. Αυτό είναι που εννοεί η ΚΚ όταν λέει ότι, σε αντίθεση με 100 χρόνια πριν, οι απεργίες σήμερα είναι όπλο της διοίκησης. Η ΚΚ διηγείται ιστορίες στις οποίες η διοίκηση καλεί ομάδες υποτιθέμενων “ταραχοποιών” και τους προσβάλλει με τον πιο προσωπικό τρόπο. Αποκαλώντας τους χέστες και δειλούς και οι οποίοι κάθονται και δέχονται τις προσβολές, ενώ οι εργάτες αρνούνται αυτές τις προκλήσεις· και μεσουόντος του εξάψαλμου της διοίκησης το βαν της αστυνομίας, το οποία έχει κληθεί εκ των προτέρων, φτάνει στην πύλη του εργοστασίου. Για την ΚΚ, μέρος της στρατηγικής των συνδικάτων στη συνεργασία με τη διοίκηση σε σχέδια περικοπής δαπανών είναι το κάλεσμα πολλές φορές βίαιων απεργιών και αντιπαραθέσεων με στόχο να τεθεί σε κίνηση ένα “σενάριο αγώνα” του οποίου το αποτέλεσμα είναι πάντα η ήττα των εργατών.

Όπως είπα στην αρχή αυτού του άρθρου, κανένα από τα δημοσιευμένα (στα Αγγλικά) θεωρητικά κείμενα της ΚΚ ούτε οι εκτιμήσεις της “επί του σντικειμένου” της επίσημης αριστεράς και των συνδικάτων στο κύριο πεδίο παρέμβασής τους την ξεχωρίζουν ιδιαίτερα από έναν αριθμό άλλων ομάδων στον παγκόσμιο υπερ-αριστερό χώρο· αυτό που μου φαίνεται ασυνήθιστο, αν όχι μοναδικό, είναι το βάθος της παρουσίας της ΚΚ σε ένα μεγάλο εργατικό κέντρο, και η εξέλιξη της στρατηγικής της ενάντια στους εχθρούς της. Αυτή η στρατηγική είναι που δίνει νόημα στην αυτοπεριγραφή τους ως “τερμίτες”, που σιωπηλά τρώνε τα θεμέλια της αριστερής θεαματικής αντιπολίτευσης, και σ' όλες τις ιαχές της υπερβολικής-ορατότητας, με την ήττα των αγώνων που αυτές προωθούν. Η ΚΚ αναφέρεται στην προ του 1992 πρωτοποριακή λογική της (ακόμα κι αν επρόκειτο για αντι-Σταλινική πρωτοποριακή λογική) σαν την “κηρύττω-διδάσκω” φάση τους, οπότε και αντιλαμβάνονταν ακόμα τους εαυτούς τους σαν να απευθύνονταν ουσιαστικά στους εργάτες από μια επαναστατική έδρα. Στην πρωιμότερη αυτή φάση, αντιμετώπιζαν τους “κακούς πρωτοπόρους” και τους “κακούς ηγέτες” με την ιδέα του να γίνουν μια καλή πρωτοπορία και καλοί ηγέτες. Μέχρι το Δεκέμβρη του 1997, είχαν εκδώσει το πρώτο τεύχος της (μηνιαίας) εφημερίδας τους γραμμένης εξ ολοκλήρου από εργοστασιακούς εργάτες.

Το 1984-85 η Kamunist Kranti αποσύρθηκε από την παρέμβαση και έριξε όλη της την ενέργεια σε μια θεμελιώδη επανεκτίμηση της οπτικής της. Στη φάση της ομάδας μελέτης του 1984-85, διάβασαν τους τρεις τόμους του Κεφαλαίου και ανακάλυψαν τη Συσσώρευση του Κεφαλαίου της Ρόζας Λούξεμπουργκ, τα οποία υιοθέτησαν, με κάποιες τροποποιήσεις. Το 1990, δημοσίευσαν μιας συντετημημένη έκδοση του βιβλίου της Λούξεμπουργκ, με την πρόθεση να ξεκινήσει μια συζήτηση με την Ινδική αριστερά: δεν βρήκαν απήχηση, και αντιμετώπισαν τη συνήθη αγραμματοσύνη του “έχω διαβάσει μόνο τον Τομ. 1, κι αυτό πολύ παλιά” η οποία δεν περιορίζεται στην Ινδία. Η μελέτη του Κεφαλαίου και της Λούξεμπουργκ έδειξε στην ΚΚ την υπέρτατη φτώχεια της οικονομικής ανάλυσης περί “μονοπωλιακού καπιταλισμού”-”αντι-ιμπεριαλισμού” των Λένιν-Χίλφερντιγκ-Μπουχάριν (σε αντίθεση με την κριτική της πολιτικής οικονομίας) στην οποία είχαν βυθιστεί οι ίδιοι, αλλά και το μεγαλύτερο μέρος της παγκόσμιας αριστεράς.

Στη φάση “κηρύττω-διδάσκω” πριν το 1992, η ΚΚ πουλούσε μια μηνιαία εφημερίδα στις πύλες των εργοστασίων στο Φαρινταμπάντ η οποία μέχρι το 1990 είχε φτάσει μια κυκλοφορία ύψους 1000 φύλλων. Η εφημερίδα αποτελούνταν από εκθέσεις ιστοριών του είδους που αναφέρθηκαν παραπάνω. Η έκδοση τους της Συσσώρευσης του Κεφαλαίου της Λούξεμπουργκ του 1990 και η διατήρηση της Majdoor Library (Βιβλιοθήκη Μάτζντουρ) στην καρδιά του βιομηχανικού Φαρινταμπάντ ήταν περαιτέρω κομμάτια αυτού που σήμερα βλέπουν ως την “εκπαιδευτική τους” προσπάθεια. Αλλά σχεδόν κανείς δεν ήθελε να συζητήσει τη Λούξεμπουργκ μαζί τους, και λίγοι εργάτες χρησιμοποιούσαν το γραπτό υλικό που υπήρχε διαθέσιμο στη βιβλιοθήκη. Το σημείο καμπής ήρθε το 1992 όταν δημοσίευσαν μια ανθολογία (μόνο στα Ινδικά) των καλύτερων άρθρων της εφημερίδας τους της προηγούμενης δεκαετίας. Η ιδέα ήταν να παρέχουν ένα αγωνιστικό εργαλείο για μαχητικούς εργάτες. Αντί για αυτό, οι εργάτες το ξεφύλλιζαν, το βάζαν κάτω, και έλεγαν “Αυτά τα πράγματα είναι για ηγέτες”, δηλ. ειδικούς. Αυτή η ανταπόκριση σε όλη την προγενέστερη φάση τους του “κηρύττω-διδάσκω” οδήγησε την ΚΚ σε μια ακόμα πιο ριζοσπαστική αμφισβήτηση κάθε είδους πρωτοποριακής λογικής. Οι αγώνες στους οποίους ενεπλάκησαν από το 1979 ήταν μια λιτανεία προκλήσεων των εργατών από τα συνδικάτα, συχνά σε συνειδητή συνεργασία με την διοίκηση, για να επιτευχθούν διοικητικοί στόχοι. Είχαν δει ξανά και ξανά ηγέτες προερχόμενους από τη μάζα των απλών (χωρίς διοικητικό ρόλο) εργατών να οδηγούνται στο ίδιο είδος συμπεριφοράς. Από την άλλη, οι πολλοί πραγματικοί δεσμοί της ΚΚ με ομάδες συγγένειας στο χώρο εργασίας τους έκανε να έχουν πλήρη συνείδηση του πως δρούσαν οι εργάτες για να αντιμετωπίσουν αυτές τις προκλήσεις και τα θορυβώδη σενάρια της ήττας.

Αυτά που είδε η ΚΚ, και εξελίχθηκε περαιτέρω ως εναλλακτική σε κάθε είδους πρωτοποριακή λογική, ήταν ήταν μια στρατηγική “μικρών βημάτων”. Από τους εργάτες του Φαρινταμπάντ, έμαθαν ότι “οι μέλισσες ενωμένες σε μια κυψέλη μπορούν εύκολα να νικηθούν με τον καπνό και να τους πάρουν το μέλι. Αλλά αν συρρεύσουν ομάδες συγγένειας μελισσών, κανείς δεν τολμά να αγγίξει το μέλι τους”. Η κριτική της ΚΚ των προηγούμενων μεθόδων της, και όλων των επίδοξων πρωτοπόρων, στοχεύει σε αυτό που ονομάζουν “αγώνες με ενιαία εστίαση” (unifocal struggles), δηλ. μεγάλες αντιπαραθέσεις όπου όλο το εύρος της καταπίεσης από το κράτος, το στρατό, την αστυνομία και τη διοίκηση μέχρι τα “Μαρξιστικά-Λενινιστικά” κόμματα και συνδικάτα μπορούν να συγκεντρωθούν σε έναν μεγάλο στόχο. Τονίζουν τους περισσότερους από τους αγώνες που απαριθμήθηκαν παραπάνω ως παραδείγματα τέτοιων αγώνων με ενιαία εστίαση. Αντιπαραθέτουν σ' αυτούς τις δράσεις μικρών “ομάδων συγγένειας” οι οποίες παραλύουν τις επιθέσεις της διοίκησης χωρίς να γίνονται τρωτοί στόχοι. Οι εργάτες στους οποίους ανατίθεται να δουλεύουν με επικίνδυνα μηχανήματα για τα οποία δεν είναι εκπαιδευμένοι, τα δουλεύουν, τα αφήνουν να χαλάσουν, παραλύουν το εργοστάσιο, και αναγκάζουν τη διοίκηση να καθιερώσει κατευθυντήριες γραμμές εκπαίδευσης. Οι εργάτες που τους αρνούνται να κάνουν διαλείμματα από τη γραμμή παραγωγής για τουαλέτα, κατουράνε στο πάτωμα του χώρου εργασίας και κερδίζουν διαλείμματα. Αντιμετωπίζουν τη διοίκηση και καταθέτουν παράπονα σε ομάδες και αρνούνται να εκλέξουν αντιπροσώπους που θα μπορούσαν να απομονωθούν ή να εγκλωβιστούν. Όταν η διοίκηση άρχισε να κλειδώνει το εργοστάσιο στις 8:00 π.μ. ακριβώς, οι εργάτες, ξέροντας ότι πολλά λεωφορεία δεν έφταναν πριν τις 8:15, μαζεύονταν και από τις δυο μεριές της πύλης κατά τη

διάρκεια αλλαγής της βάρδιας, και δεν άφηναν κανέναν να μπει ή να βγει, μέχρι που η διοίκηση εγκατέλειψε την πολιτική αυτή. Στην Jhalani Tools , όταν οι εργάτες διαισθάνθηκαν ότι η διοίκηση ετοιμαζόταν να ληλατήσει με τον κλασικό τρόπο την επιχείρηση, πήγαν σε μικρές ομάδες στο τοπικό τμήμα εργασίας, πλημμυρίζοντάς το με καταγγελίες μη καταβολής μισθών και δημοσιοποίησαν το γεγονός σε όλη την εργατική τάξη του Φαρινταμπάντ με πλακάτ στα πλαϊνά των δρόμων, γενικεύοντας μια συνείδηση αυτών των ληστρικών τακτικών σε όλη την πόλη.

Για μια ακόμα φορά, πολλές αν όχι όλες οι πιο πρόσφατες ιδέες της Kamunist Kranti έχουν αρθρωθεί και νωρίτερα, και αλλού. (Το ζήτημα φυσικά δεν είναι η πρωτοτυπία· αλλά το περιεχόμενό τους). Η κριτική της εργασίας στη Μπαλάντα της ΚΚ αντηχεί παρόμοιες ιδέες που αρθρώνουν οι Zero Work και οι Midnight Notes εδώ και 25 χρόνια. Ο Stan Weir και οι συνεργάτες του στις Η.Π.Α. υποστήριζαν για χρόνια ότι οι ομάδες συγγένειας στο χώρο εργασίας και η οριζόντια επικοινωνία ανάμεσα στα εργοστάσια είναι η φυσική και πραγματική αυτοοργάνωση των εργατών και ότι αποτελούν μια εναλλακτική στον κάθετο συνδικαλισμό (unionism) και στους πρωτοπόρους, ακόμα και αν δεν απορρίπτουν το συνδικαλισμό (unionism) καθ' αυτόν, όπως κάνει η Kamunist Kranti.¹⁸ Πίσω στη δεκαετία του '50 η ομάδα Facing Reality στο Ντιτρόιτ γύρω από τον C.L.R. James επιχείρησε να εκδόσει μια εργοστασιακής βάσης εφημερίδα γραμμένη από και για εργάτες, αν και ποτέ (απ' όσο ξέρω) δεν κατάφεραν να έχουν την παρουσία στο χώρο εργασίας, ποιοτικά ή ποσοτικά, που έχει η Kamunist Kranti. Είμαι σίγουρος ότι υπάρχουν κι άλλα παραδείγματα τα οποία δε γνωρίζω. Από την άλλη, ποτέ δε συνάντησα κάποια άλλη τάση η οποία να δηλώνει τόσο κάθετα ότι σήμερα “οι απεργίες είναι το όπλο της διοίκησης”, ούτε συνάντησα μια τέτοια συστηματική απόρριψη αυτού που η ΚΚ ονομάζει “αγώνες με ενιαία εστίαση” ως δεδομένες ήττες, όσε ζήττες κι αν δείξουμε τις τελευταίες δεκαετίες στην Ινδία και παντού. Γύρω από αυτήν την προβληματική, έχοντας εκθέσει τις ιδέες τους όσο πιο αμερόληπτα μπορώ, μπορώ να ξεκινήσω τις “συντροφικές μου κριτικές παρατηρήσεις” (κι όχι μια κατά μέτωπο κριτική) της Kamunist Kranti.

Κριτικές παρατηρήσεις σχετικά με την Kamunist Kranti

Τα δύο Αγγλικά φυλλάδια της Kamunist Kranti's το A Ballad Against Work και το Reflections on Marx's Critique of Political Economy, είναι οι δύο βασικές τους θεωρητικές καταθέσεις μέσα από τις οποίες το ρεύμα είναι γνωστό διεθνώς. Όπως δήλωσα νωρίτερα, πιστεύω πως παρά το ενδιαφέρον τους, δεν αποκαλύπτουν ξεκάθαρα τη μοναδικότητα αυτού που είναι η ΚΚ στην πραγματική της παρουσία στο Φαρινταμπάντ, και ο χώρος με αποτρέπει από το να τα αναλύσω λεπτομερώς εδώ. Όσα ακολουθούν πηγάζουν περισσότερο από μια εκτίμηση του υλικού που ήδη παρουσιάστηκε και από περαιτέρω συζητήσεις με μέλη της ΚΚ.

Για να δηλώσω τη βασική μου κριτική παρατήρηση όσο πιο ξεκάθαρα γίνεται: η Kamunist Kranti, σαν ρεύμα, εστιάζει φανερά στους εργατικούς αγώνες στο πεδίο της παραγωγής. Τα μαθήματα από την εμπειρία του Φαρινταμπάντ, όσο πλούσια και αν είναι δεν είναι τόσο γενικεύσιμα όσο νομίζει η ΚΚ. Προσφέρουν μόνο κάμποσα, και όχι αρκετά, σε επαναστάτες σε χώρες όπου ένα μεγάλο μέρος του προλεταριάτου ποτέ δεν έχει πατήσει στο χώρο της παραγωγής, ή πιο πρόσφατα το έχουν πετάξει έξω από εκεί με τις περικοπές. Με την πλήρη ρήξη (και κατά βάση δικαίως) της με τους “αγώνες με ενιαία εστία” στο πλαίσιο μιας πόλης, η Kamunist Kranti έρχεται σε ρήξη με την ΤΑΞΗ-ΔΙΕΥΑΥΤΗΝ, η οποία είναι μια συνολικότητα, όχι ένα άθροισμα, και η οποία επομένως δεν μπορεί να είναι ένα γραμμικό άθροισμα των ομάδων συγγένειας με μια γραμμική προσθήκη εργοστασίων, αλλά γίνεται κάτι ποιοτικά διαφορετικό στην άμεση διπλής ισχύος προλεταριακή πολιτική μορφή, προμηνύοντας την πραγματική εξουσία της εργατικής τάξης πάνω στην κοινωνία, όπως με τα σοβιέτ το 1905 (Ρωσία), το 1917-21 (Ρωσία-γερμανία), ή το 1936

¹⁸ Οι απόψεις του Stan Weir, και των ομοίων του, μπορούν να φανούν στο Staughton Lynd, ed. "We Are All Leaders": The Alternative Unionism of the Early 1930's, (University of Illinois Pr.), 1996. Η δύναμη αυτού του βιβλίου είναι το ότι δείχνει σε διαφορετικά πλαίσια ότι το CIO ήταν ιεραρχικό και γραφειοκρατικό από την αρχή.

(Ισπανία). (Η Kamunist Kranti μπορεί βέβαια σωστά να επισημάνει ότι όλα τα προηγούμενα παραδείγματα κατέληξαν σε ήττες, αλλά αυτό θα αποτελούσε ανόητη σύγχυση. Όλοι οι αγώνες εκτός από την τελική ανατροπή του καπιταλισμού αργά ή γρήγορα θα είναι ήττες με τον έναν ή τον άλλο τρόπο.)

Η ΚΚ εξελίχθηκε ενάντια σε μια τρομαχτική δύναμη αδράνειας της επίσημης αριστεράς στην Ινδία (της οποίας η παραπάνω αφήγηση δίνει τουλάχιστον μια μικρή γεύση), η οποία κυριαρχείται σχεδόν απελπιστικά από την κληρονομιά του συμβιβασμού του Κομμουνιστικού Κόμματος της Ινδίας με το κράτος της Συγκλήτου, και με πιο ριζοσπαστικές εκδοχές αυτού που άρχισαν να αποκόπτονται από το ΚΚΙ με τη Μαοϊκή εξέγερση της δεκαετίας του 1960. Αυτά, με τη σειρά τους, είναι μέρος ενός μεγαλύτερου πλαισίου κρατισμού το οποίο καταβάλλει την αριστερά διεθνώς, και ειδικά στις χώρες του Τρίτου Κόσμου. Η Kamunist Kranti χρειάστηκε να πολεμήσει ενάντια σε ένα περιβάλλον βαθιά επηρεασμένο από τον κρατικιστικό εθνικισμό, που δικαιολογούσε τις “αντι-ιμπεριαλιστικού” τύπου συμμαχίες με την “προοδευτική αστική τάξη” ενάντια σε ντόπιους “κομπραδόρους”¹⁹ και “φεουδαρχικά υπολείμματα”, και “μονοπωλιακό κεφάλαιο” στο εξωτερικό, το παλιό κουραστικό ρεφρέν το οποίο έχει τόσο άσχημα παρακμάσει τις τελευταίες δεκαετίες. Η Kamunist Kranti εξελίχθηκε στο πλαίσιο αυτό προς έναν ξεκάθαρο διεθνισμό, προσέχοντας να αντικαταστήσει με τον όρο “μισθωτοί εργάτες στην Ινδία” το “Ινδοί εργάτες”. Όλα αυτά τα στοιχεία είναι, στην Ινδία και οπουδήποτε αλλού, μια ανάσα καθαρού αέρα.

Η Kamunist Kranti θεωρεί ότι οι συνθήκες των μισθωτών εργατών είναι, σήμερα περίπου ίδιες παντού, και αμφισβητούν ριζικά τη διάκριση μεταξύ “αναπτυγμένου” και “υπανάπτυκτου” κόσμου. Δε χρειάζεται κάποιος να αποδέχεται καθαρά παραγωγίστικες-τεχνοκρατικές ιδέες περί ανάπτυξης για να αναρωτιέται για τη θέση αυτή. Η ΚΚ θα επισημάνει τις περικοπές προσωπικού, την αύξηση της ηλεκτρονικής επιτήρησης στο χώρο εργασίας και γενικά στην κοινωνία, την επιμήκυνση της εργάσιμης εβδομάδας, την επιτάχυνση, την απώλεια αγοραστικής δύναμης και όλα τα στοιχεία της επίθεσης στο μισθό των εργατών στη Δύση από τη δεκαετία του 1960 και μετά, και θα δείξει τα λίγο πολύ ακριβή αντίστοιχά τους στην Ινδία. Ακόμα και η Βομβάη έχει αποβιομηχανοποιηθεί σημαντικά με τις υπεργολαβίες (out-sourcing) και την αποκέντρωση της μικρού μεγέθους βιομηχανικής παραγωγής η οποία βοήθησε να κλείσει η ενός αιώνας (ή και παραπάνω) υφαντουργική βιομηχανία. Το Χονγκ Κονγκ έχει αποβιομηχανοποιηθεί με τις δραστηριότητες να μεταφέρονται στη Σενζέν, όπου οι μισθοί είναι στο 10% των αντίστοιχων του Χονγκ Κονγκ, και η Σενζέν χάνει δουλειές από πόλεις πιο βαθιά στην Κίνα, όπου οι μισθοί είναι περίπου 10% των μισθών στη Σενζέν. Η Μπαλάντα Ενάντια στην Εργασία της ΚΚ, χρησιμοποιώντας παραδείγματα από την Ινδία και από όλο τον κόσμο, καταγράφει αυτή την επίθεση της εργασίας με ασύρματα τηλέφωνα, έγγραφα, δίκτυα υπολογιστών, δουλειά στο ίντερνετ από το σπίτι, αεροπορικά ταξίδια, οδικά ταξίδια, ταξίδια με μέσα μαζικής μεταφοράς, και μεταφορά της παραγωγής στο σπίτι με οικιακή εργασία με το κομμάτι, σε όλο τον κόσμο.

Αναμφισβήτητα υπάρχει ένα μεγάλο μέρος αλήθειας σε αυτά. Αλλά την ίδια στιγμή είναι και κάπως εκπληκτικό το να ακούς ένα ρεύμα σε μια πόλη σαν το Φαρινταμπάντ, όπου ο ειδικευμένος εργάτης κερδίζει το αντίστοιχο σε ρουπίες των 50-200 \$ το μήνα, σε μια χώρα όπου το 16% του παγκόσμιου πληθυσμού παράγει το 1.5% του συνολικού παγκόσμιου προϊόντος, να λέει ότι οι συνθήκες είναι ουσιαστικά οι ίδιες όπως στις Δυτικές χώρες όπου ο ειδικευμένος διομηχανικός εργάτης κερδίζει 15\$ την ώρα και 16% του παγκόσμιου πληθυσμού παράγει πάνψ από το μισό του παγκόσμιου προϊόντος. Ξέρω πως κάθε ένα από αυτά τα μεγέθη (εκτός από τον πληθυσμό) υπόκειται στην πιο δριμεία κριτική εξέταση, αλλά σημειώνω παρόλα αυτά τη μαζική μετανάστευση εργασίας ΠΡΟΣ τη Δύση ΑΠΟ τον “Τρίτο Κόσμο”, και όχι αντίθετα. Είναι σίγουρα αλήθεια ότι οι μισθωτοί εργάτες είναι διεθνούς τάξης και ότι δεν υπάρχει επανάσταση σε μια χώρα, αλλά αυτό είναι αλήθεια εδώ και πολύ, πολύ καιρό. Είναι επίσης αλήθεια ότι οι συνθήκες της μετά το 1973 παγκόσμιας κρίσης έχουν θολώσει τις διαφορές ανάμεσα στις “αναπτυγμένες” και “υπανάπτυκτες” χώρες, ειδικά με την επιταχυνόμενη δημιουργία μιας αγοράς εργασίας ενός κόσμου (π.χ. οι λογιστές της Lufthansa στο Bangalore).

19 Σ.τ.μ. Ντόπιοι υπεύθυνοι-υπάλληλοι ξένων εταιριών. Άλλη μια λέξη του μαοϊκού λεξιλογίου...

Το ζήτημα, ωστόσο, δεν είναι να μαλώνουμε για τις “αναπτυγμένες” και τις “υπανάπτυκτες” χώρες. Αυτό που είναι πιο εντυπωσιακό για την Kamunist Kranti, όπως δείχνει η επισκόπηση της ιστορίας των αγώνων του Φαρινταμπάντ που κατατέθηκε παραπάνω, είναι ότι τα 20 χρόνια που πέρασαν αντιμετώπιζαν τους αγώνες εκείνου του είδους που αντιμετώπιζαν οι επαναστάτες της δύσης στο Ντιτρόιτ, στο Μάντσεστερ, στην Αλσατία, στη Ρουρ, και στο Τορίνο, δηλ αγώνες εστιασμένους κυρίως στο σημείο της παραγωγής, δηλαδή το εργοστάσιο. Οι καπιταλιστές στην Ευρώπη και την Αμερική έχουν επίσης μια κριτική των “αγώνων με ενιαία εστία” και των μεγάλων αντιπαραθέσεων εδώ και 25 χρόνια, γιατί στην περίοδο 1965-1973, σε όλη τη Δύση, αντίθετα με ότι μπορεί να νομίζει η ΚΚ, οι καπιταλιστές EXANAN τις μάχες, και αυτοί οι “αγώνες με ενιαία εστία” (όπως ο Μάης του 1968 στη Γαλλία και το “θερμό φθινόπωρο” της Ιταλίας) αλληλεπιδρούσαν επίσης έντονα με τους αγώνες-“μικρά βήματα” στους χώρους εργασίας, τους οποίους αγώνες οι καπιταλιστές επίσης έχαναν. Η στρατηγική τους από το 1973 είναι να κονιορτοποιούν, όπου δυνατόν, τις μεγάλες μονάδες παραγωγής οι οποίες δημιουργούσαν μεγάλης κλίμακας συγκεντρώσεις προλεταρίων (όπως αυτές που συναντά κανείς στο Φαρινταμπάντ σήμερα) και να τις αντικαθιστούν με αποκεντρωμένες, “εύελικτες” μικρής κλίμακας μονάδες παραγωγής, μια στρατηγική που πραγματοποιείται σε μεγάλο βαθμό επί της υποχώρησης των παλιών” εργατικών οχυρών” όπως η Renault-Billancourt και η Turin-FIAT οι οποίες τους προκάλεσαν τέτοιο πονοκέφαλο, καθώς έχασαν τον έλεγχο και του εργατικού δυναμικού και του χώρου εργασίας.

Η (μέχρι σήμερα εξαιρετικά επιτυχής) καπιταλιστική στρατηγική στην Ευρώπη και στην Αμερική για 25 χρόνια ήταν να διαιρείται η παλιά εργατική τάξη, και έρχεται η Kamunist Kranti και λέει ότι το πρόβλημα είναι οι “αγώνες με ενιαία εστίαση”! Είναι μάλλον θεωρητικοί, από την άλλη μεριά, της ίδιας διαίρεσης, ως στρατηγικής για τους εργάτες, και δεν έχουν ιδέα πως να την πολεμήσουν γιατί δεν τους χτύπησε ακόμα όπως χτύπησε τους εργάτες της Δύσης. Όσο έξυπνοι κι αν είναι ως προς το πως πολεμούν οι εργάτες στο Φαρινταμπάντ τις παγίδες των παρατεταγμένων πολιτικών, διοικητικών και συνδικαλιστικών εχθρών τους, δεν έχουν ιδέα για τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζονται αυτά τα προβλήματα στην Ευρώπη και την Αμερική, όπου οι αυξανόμενοι αριθμοί (πρώην) μισθωτών εργατών πετάγονται στη χωματερή, ή ακόμα χειρότερα γεννιούνται στη χωματερή, (όπως στην Ινδία).

Μπορεί να φαντάζει παράξενο το να κριτικάρεις ένα εργατικό ρεύμα στην Ινδία για το τι λέει για την Ευρώπη και την Αμερική, αλλά αφού η ΚΚ ισχυρίζεται ότι οι οπτικές της δεν έχουν σύνορα, και ότι τα προβλήματα των μισθωτών εργατών είναι παντού τα ίδια, τότε αν η ΚΚ κάνει κάπου λάθος, κάνει λάθος παντού. Το λάθος τους, και πάλι, πηγάζει από την πλάνη μιας γραμμικής σύνθεσης συγκεκριμένων τοπικών τάσεων με τις οποίες είναι εξοικειωμένοι. (Αλλά, για να παραφράσω το Χέγκελ, το οικείο δεν είναι πάντοτε και το γνωστό). Για να γίνει το Φαρινταμπάντ “γνωστό” με αυτήν την έννοια, η Kamunist Kranti θα έπρεπε να το εντοπίσει στο παγκόσμιο πλαίσιο αυτού του “αγώνα δρόμου προς τον πάτο”. Οι πρώην εργάτες της αυτοκινητοβιομηχανίας στο κέντρο του Ντιτρόιτ μπορούν να κατουράν στο πάτωμα όσο θέλουν, γιατί η GM και η Ford μετέφεραν την γραμμή παραγωγής στην Puebla και την Chihuahua καιρό πριν· οι μεταλλεργάτες που παλιότερα οργάνωναν ψησίματα στη δουλειά στο Gary της Indiana, τώρα είναι διασκορπισμένοι στα προάστια του Σικάγο, παραδίδοντας πίτσες· οι πρώην φορτοεκφορτωτές της γεμάτης κοντέινερ προκουμαίας του Σαν Φραντσίσκο σήμερα ούτε να βρουν ο ένας τον άλλο στον τηλεφωνικό κατάλογο δε μπορούν. Για να μην αναφέρω τα παιδιά, αυτών των εργατών, κολημένα στην κόλαση των περιστασιακών δουλειών των πρακτορείων προσωρινής εργασίας και των δουλειών τύπου ΜακΝτόναλντς. Για να μην αναφέρω του μαύρους πρώην εργάτες της αυτοκινητοβιομηχανίας που συμμετείχαν στην άγρια απεργία του 1972 στο Lordstown του Ohio, με κυριολεκτικά όλη την παραγωγή μετάλλου να κλείνει τη δεκαετία του 1970 και του 1980, και με μοναδικό μεγάλο εργοδότη στην πόλη σήμερα μια υψίστης ασφαλείας φυλακή.

Αν και είναι δύσκολο να βρεθεί στα γραπτά τους (ειδικά τα διαθέσιμα στα Αγγλικά), η ΚΚ έχει μια μάλλον περίεργη αίσθηση του τι σήμαινε αυτό για τους εργάτες της Δύσης τα τελευταία 25 χρόνια. Όταν, συζητώντας μαζί τους, τόνισα την όλο και πιο γρήγορη εξαφάνιση της εργατικής

εξέγερσης του 1965-1973 (με μια λίγων χρόνων επέκταση σε χώρες όπως η Ισπανία, η Πορτογαλία και η Ιταλία) και είπα ότι αυτό αποτέλεσε (ειδικά στις Η.Π.Α.) μια πολύ πετυχημένη καπιταλιστική αντεπίθεση και μια αποτελεσματική απάντηση στην προηγηθείσα εξέγερση, η ΚΚ επέμεινε ότι εστίαζα μόνο σε καλά-γνωστούς “αγώνες με ενιαία εστίαση” και ότι οι εργάτες από το 1973 μετακινήθηκαν προς τη στρατηγική των “μικρών βημάτων”, η οποία δεν εμφανίζεται στα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Ως απόδειξη αυτού τονίζουν τη μεγάλη αύξηση της ηλεκτρονικής επιτήρησης στη δουλειά, απόδειξη του ότι η διοίκηση δεν έχει ανακτήσει ακόμα τον έλεγχο στο χώρο εργασίας. Αν και αυτό μπορεί να είναι αλήθεια, πολλοί εργάτες μετά την ύφεση του 1973-75 ήταν χαρούμενοι που είχαν δουλειά, τελεία. Η ΚΚ βλέπει τη διοίκηση σήμερα σαν να τρέμει κυριολεκτικά από το βάθος της εργατικής αυτονομίας, (έναν πανικό για τον οποίο δε βρίσκω σίγουρα κανένα στοιχείο στον θριαμβευτικό Αμερικάνικο οικονομικό και επιχειρηματικό τύπο, στον οποίο η διάθεση τις δυο περασμένες δεκαετίες είναι μάλλον ότι η εργασία έχει βγει νοκ άουτ για τα καλά, καθώς τα κέρδη ανεβαίνουν.)²⁰ Όση αλήθεια και να υπάρχει σε αυτό (και αμφιβάλλω να υπάρχει πολλή· μάλλον η ηλεκτρονική επιτήρηση είναι το πρώτο από όλα τα εργαλεία της εργατικής υποχώρησης), όλα αυτά τα “μικρά βήματα” δεν έχουν αποτρέψει ένα 20% πτώσης στο βιωτικό επίπεδο των εργατών από το 1973, και ένα 40% για τις Αμερικανικές (μαύρους και Ισπανόφωνους) μειονότητες. Αλλά αφού η ΚΚ απορρίπτει την ιδέα ότι υπήρξε μια οποιαδήποτε αύξηση στο βιωτικό επίπεδο κατά την έκρηξη του 1945-1973 στη Δύση (τονίζοντας τις περισσότερες ώρες, το χρόνο ταξιδιών, τις περισσότερες γυναίκες που υποχρεώνονται να μπουν στο εργατικό δυναμικό), απορρίπτει και την ιδέα ότι υπήρξε κάποια υποχώρηση του αγώνα μετά το 1965-1973 ή ότι το αυξημένο βιωτικό επίπεδο και η πιο ευνοϊκή αγορά εργασίας είχε σε κάτι να κάνει με τη σχετική άμπωτη της περιόδου πριν από το 1965-1973.²¹

Και πάλι, δεν έχω καμιά διάθεση να πέσω στις παραγωγίστικες-τεχνοκρατικές έννοιες των βιωτικών επιπέδων. Αλλά δεν μπορώ να μη συμφωνήσω με την ιντερνετική απάντηση της Communist Workers Organization (CWO) στην ΚΚ στο ίδιο πλαίσιο ζητημάτων: “Τη δεκαετία του 1960 μπορούσαμε να πούμε στο αφεντικό να βάλει τη δουλειά στον κόλο του και να πάμε σε άλλη δουλειά την άλλη βδομάδα. Ή... μπορούσαμε να δουλεύουμε για έξι μήνες και μετά να ζούμε με τα κρατικά επιδόματα για έξι μήνες.” Πες τα αυτά σήμερα σε έναν προσωρινό της UPS.

Στην πραγματικότητα, το πρόβλημα της έμφασης-στην-παραγωγή της Kamunist Kranti εμπεριέχεται στην ίδια την αγαπημένη (και στην πραγματικότητα συνδικαλιστική) τους μεταφορά για “τα σμήνη των μελισσών που προστατεύουν το μέλι”. Το “μέλι” της εργατικής τάξης δεν είναι κανέναν μοναδικό εργοστάσιο, ή το αθροιστικό σύνολο όλων των εργοστασίων· αυτή είναι στην πραγματικότητα μια Ρικαρντιανή, παραγωγιστική, των Τόμων 1+2 περί απλή αναπαραγωγής οπτική

20 Μετά την απεργία στη UPS στις Η.Π.Α. Τον Αύγουστο του 1997, η οποία αν δεν αποτέλεσε ακριβώς τη νίκη που θέλησαν να αποτελέσει η αριστερά και η άκρα αριστερά, σίγουρα έδειξε κάτι περισσότερο από τον χωρίς ουσία ξεπεσμό των εργατικών ταραχών των προηγούμενων 20 χρόνων (UMW 1978, PATCO, 1981· Greyhound 1983· Phelps Dodge, 1984· Hormel P-9, 1986· Jay, Maine 1989, Yale 1995, Detroit News 1996, κτλ, κτλ, κτλ), και πάνω απ' όλα έδειξε το βάθος της οργής για την προσωρινή εργασία και μια υποστήριξη της απεργίας μακράν πέρα των ιδίων των εργατών της UPS, εφημερίδες όπως η Wall Street Journal λύσσαξαν με ύβρεις που στόχευαν τους Sweeney and Carey επειδή είχαν χαλάσει μια τόσο καλή συμφωνία! Ένα τέτοιο υβρεολόγιο για μια απεργία η οποία κατέληξε σε μια ετήσια αύξηση των 10 σεντ σε ένα 5ετές συμβόλαιο για προσωρινούς (οι οποίοι δεν είχαν πάρει αύξηση εδώ και 14 χρόνια) δεν είναι ακριβώς ο τόνος που θα περίμενε κανείς από μια φοβισμένη διοίκηση, που χάνει τον ύπνο της για μια εργατική εξέγερση μετά το 1973, όπως την παρουσιάζει η ΚΚ.

21 Για να βάλουμε τα πράγματα σε μια οπτική (χρησιμοποιώντας και πάλι ένα Αμερικάνικο παράδειγμα, παρόλο που μια παρόμοια ιστορία θα μπορούσε να ειπωθεί για οποιαδήποτε Ευρωπαϊκή χώρα): μετά το μεταπολεμικό απεργιακό κύμα του 1945-46 και της εκκαθάριση του εργατικού κινήματος με το McCarthy το 1948-1953, υπήρξαν πράγματι σημαντικοί αγώνες οι οποίοι διέφυγαν του ελέγχου της διοίκησης και των συνδικάτων, και ήταν προάγγελοι της εξέγερσης του 1965-1973: η απεργία των αυτοκινητοβιομηχανιών του 1955, η απεργία στο μέταλλο το 1959, και ο διαρκής αγώνας για τον έλεγχο του χώρου εργασίας στην αυτοκινητοβιομηχανία. Αλλά οι διοικήσεις και τα συνδικάτα δεν είχαν σχεδόν χάσει τον έλεγχο των απλών εργατών όπως έγινε στην ύστερη φάση της μεταπολεμικής έκρηξης, όπως π.χ. όταν μέλη της UAW είχαν μια de facto εργάσιμη εβδομάδα 4 ημερών με τις μαζικές απουσίες από τη δουλειά. Είτε “αγώνες με ενιαία εστίαση” είτε “μικρά βήματα” πρόκειται για αγώνες μιας άλλης εποχής των ημερών της “lean and mean” (έτοιμη για όλα) διοίκησης και της “just in time” παραγωγής, χωρίς να σημαίνει ότι δεν υπήρχαν αγώνες “μικρών βημάτων” στα πλαίσια αυτά.

της καπιταλιστική παραγωγής. Το “μέλι” της εργατικής τάξης βρίσκεται στο συνολικό κοινωνικό μισθό σε μια “Τόμου 3” (και Τόμου 4: Θεωρίες για την Υπεραξία) διευρυμένη αναπαραγωγή της εργατικής δύναμης, η οποία περιλαμβάνει την εκπαίδευση, την περίθαλψη, τις κοινωνικές υποδομές (π.χ. υγιεινή, μεταφορές, στέγαση) όσο διαφορετικά κι αν θα φαίνονται όλα αυτά σε μια κοινωνία απαλλαγμένη από την ανταλλαγή εμπορευμάτων. (Είναι σημαντικό το ότι στις συζητήσεις τους μαζί μου για την κριτική της πολιτικής οικονομίας, η ΚΚ ήταν υπερβολικά επιφυλακτική για την συμπερίληψη της εκπαίδευσης και της περίθαλψης στο συνολικό κοινωνικό μισθό· για αυτούς, η εκπαίδευση και η ιατρική υπάρχουν μόνο για να κάνουν την εργατική τάξη να δουλεύει, σαν να μην υπάρχει μια τελείως διαφορετική εκπαίδευση και περίθαλψη σε μια κομμουνιστική κοινωνία). Η σχεδόν αποκλειστική εστίαση της Kamunist Kranti στο εργοστάσιο, παρά τον πλούτο της, και η αποφυγή των “αγώνων ενιαίας εστίασης” χάριν των “μικρών βημάτων” είναι μια ριζοσπαστικοποίηση μιας αντίληψης και μιας πρακτικής οριζόμενης από την κατεξοχήν καπιταλιστική φανταστική κατασκευή, την ατομική επιχείρηση.

Όταν οι εργάτες επιχειρούν να παραλύσουν την παραγωγή σε ένα εργοστάσιο, ή σε όλα τα εργοστάσια, είτε μέσα από “αγώνες ενιαίας εστίασης” είτε μέσα από “μικρά βήματα”, όσο ριζοσπαστικά κι αν είναι αυτά, παραμένουν εντός της “άρνησης” της κυρίαρχης, αλλοτριωμένης οργάνωσης της παραγωγής· έρχονται σε ρήξη με αυτή την (πολύ σημαντική) καθημερινή “άρνηση” θέτοντας εαυτούς, ως τάξη, σαν μια εναλλακτική βάση για την αναπαραγωγή της κοινωνίας σαν σύνολο, όχι απλά σε ένα ή σε όλα τα εργοστάσια, αλλά σε όλες τις πλευρές της ζωής, όπως και το κεφάλαιο κυριαρχεί τώρα σε όλη τη ζωή. Η εκτενής εστίαση της Kamunist Kranti σε ριζοσπαστικές μορφές “άρνησης” (διάρρηξη της καπιταλιστικής παραγωγής), όσο ενδιαφέρουσα και σημαντική κι αν είναι, δεν είναι αρκετή.

Δε με ενδιαφέρει περισσότερο απ' ότι την Kamunist Kranti η επίκληση ονομάτων ή η παράθεση αποσπασμάτων από το Κεφάλαιο του Μαρξ. Το ζήτημα είναι αυτό. Για 25 χρόνια, το παγκόσμιο κεφάλαιο, έχει τεμαχίσει τους εργάτες, και ειδικά τους εργάτες στη Δύση, με μια παγκόσμια “ορθολογικοποίηση” της παραγωγής, που εμφανίζει καινοτομίες υψηλής τεχνολογίας, εξάλειψη θέσεων εργασίας, και με τις αγροκαλλιέργειες σε μανιφακτούρες του Τρίτου Κόσμου, που επίσης εξαλείφουν θέσεις εργασίας, όλα με στόχο την ελάττωση του κόστους του μισθού. Οι εργάτες της υφαντουργίας στο Χονγκ Κονγκ αντικαθιστούν αυτούς του Μάντσεστερ, το Σενζέν αντικαθιστά το Χονγκ Κονγκ, και το Wuhan αντικαθιστά το Σενζέν. Το Ιαπωνικό κεφάλαιο εξήχθη με υπεργολαβίες στην Κορέα, και όταν η Κορέα έγινε πολύ ακριβή, στην Ινδονησία, και όλοι ζουν με το φόβο της Κίνας. Η διαδικασία, στη Δύση, είναι πιο αναπτυγμένη στις Η.Π.Α. όπου τα πραγματικά εισοδήματα έχουν πέσει κατά 20%, η εργάσιμη εβδομάδα έχει αυξηθεί κατά 20%, η στέγαση καταλαμβάνει τώρα το 40-50% του οικογενειακού εισοδήματος, σχεδόν 1% του πληθυσμού είναι στη φυλακή ή με αναστολή, και κάπου το ένα τρίτο του εργατικού δυναμικού αποτελείται από μερικώς απασχολούμενους και προσωρινούς. Η κατασκευή φυλακών είναι μια ταχέως αναπτυσσόμενη βιομηχανία, και οι φυλακές χτίζονται με εργοστάσια εντός τους, για να ανακυκλώνουν τη νεο-εγκληματοποιημένη απολυμένη εργατική δύναμη σε ημι-ειδικευμένες και ειδικευμένες δουλειές των 30 σεντ την ώρα, συμπεριλαμβανομένου και του προγραμματισμού (computer programming).

Αυτό το “Αμερικάνικο μοντέλο” τώρα καταρρέει σε ότι απέμεινε από τα “κράτη πρόνοιας” της Δυτικής Ευρώπης. Η μακρόχρονη εξαφάνιση, από το 1973, αυτού που η Kamunist Kranti ονομάζει “αγώνες με ενιαία εστίαση” είναι αποτέλεσμα αυτής της παγκόσμιας αναδιάρθρωσης. Ξανά και ξανά, αυτή η διαδικασία έχει συντρίψει την αντίσταση των εργατών, όσο μαχητική κι αν είναι, σε ένα μόνο εργοστάσιο ή σε μια βιομηχανία ή σε μια πόλη (πιο πρόσφατα, και πάλι, στην “εμπόλεμη ζώνη” του Decatur του Illinois). Το κεφάλαιο κατανοεί ότι το παιχνίδι παίζεται στο επίπεδο του συνολικού κεφαλαίου· καμιά αποτελεσματική εργατική στρατηγική δεν έχει αναπτυχθεί για να το αντιμετωπίσει, και καμιά στρατηγική που εστιάζει αποκλειστικά στο πεδίο της παραγωγής δεν θα το καταφέρει. Η τακτική των “μικρών βημάτων”, όσο αποτελεσματική κι αν είναι σε έναν τόπο που μοιάζει ακόμα, περισσότερο με τα παλιά “εργατικά προπύργια” της Δύσης παρά με τα νέα πεδία θανάτου του εξαιρετικά κινητικού κεφαλαίου, δεν παρέχει κάποια απάντηση.

Δεν έχω τη σωστή απάντηση ούτε κι εγώ, αλλά πιστεύω ότι έχω τις σωστές ερωτήσεις, και η Kamunist Kranti δεν έχει τις απαντήσεις τους.

Από τον ιστότοπο Break Their Haughty Power στο <http://home.earthlink.net/~lrgoldner>